Դ. 894 — 1888 ՄԱՅԻՍ 14 ՀՈՒՄԱՍ ԷՐԹԷՍ — 1305 ՐԱՄԱԶԱՆ 15 — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՄԷՆԷ

40 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՍԷ ՍԱՐՐԱՖԻՍԷ ՎԷ ԻԼՄԻՍԷ

ԵՐԷՎԱՆԻ ԿԱԶԷՄԻ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՄԹԱՄՊՕԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇԻՐ	240 »	125 »	

Մէկ համարը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Լինի, Շնի վէ Ճինի սահմանաց դրշ. 6
Միւնհիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 3
Մէկատար նաֆիսայա տաիր ալինտըէր մէճմանէն գապուլ օլունաճակ վէ տէրճ օլունմայան էվրակ խատէ օլունմայաճակ տիր։

Իտարէխանէսի, Մթամպօլսա Գալաթա Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մահալլէսինտա տիր։ Գեանֆիֆէի մէվատտա հագգրնտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ՅՈՎՀԱՆՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Մթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու թարաֆլարընտա միւվէզզիմիզ վասէթասարյա կազէթալարընը այմագտա օլան ապանէէրիմիզտէն հէր քիմ՝ սէմթինէն ուզագլըղընա կէօրէ նիհայէթ ազամ սաաթ 12յէ գատար կիւնլիւք կազէթասընը այմայլզ տա եա սաաթ 12ստէն սօնրա եանօտ էրթէսի կիւնիւ միւվէզզիմիզ կէթիրիր իսէ, գապուլ էյլէմէյիպ բէտտ իթմէսինէ, վէ քէսֆիէթի իքի սաթը պիր մէքթուպլա մնթալասմըզա իշլը էյլէմէսինի բէճա իսէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍՊԱՆ

Օսմանը վէ Պուլկար չլմէնտրֆէբլերինին գարիպէն իլթիսագր միւնասէպէթիլէ սալթանաթը Սէնիյէ իլէ Պուլկարիսթան պէ.նինտէ բօսա, Թէլէկրաֆ, զապրթա վէ տահա սահիր մէվատտա տաիր պիր մուգավէլէնամէ ագտը զըմնընտա Նաֆիա նէզարէթինտէ Օսմանը մուրախասալարը իլէ Պուլկար գառուքէթխուտասը Մ. Վալլգովիչ վէ Պուլկար մուրախասը Մ. Զվէնգօֆան միւրէթթէպ օլան գօմիսիօնին պու քէրրէ իքմալը վաղիֆէ իմտիկի իշլ.տիրմիշտիր։

Այրնան մաիւմաթա կէօրէ, ումում Օսմանը տէմիր եօլլար միւտիրլի Խայրի պէյ հազրէթլէրի իլէ սէր միւհէնտիս Մ. Կալան վէ տէմիր եօլլար պաշքեամիպի Մահմուտ պէյ վէ պաղը մուհասէպէ մէմուրլարընտան վէ քէթէպէի սահիբտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը ֆէնտիյէ ազիմէթլէ, ինչամա գումբանեասընին եապրըղը իլթիսագ իսթէնը թէսլիմ ալաճակ տը։

Պաստէ պէյան օլընտըը վէճհէլ, Նաֆիա նէզարէթինտէքի մուհէնտիսլիթ գօմիսիօնին իքմալը վաղիֆէ իմտիսի իւզէրինէ, շիմտիքի հայտէ Տէրսաատէթ–Սօֆիա–Վագարէլ իլթիսագ իսթէնին քիւշատրնա եալընը Պուլկարիսթան իսթէնին նօգսանը մանի օլուպ, անճակ պու նօգսանին տահի գարիպէն իքմալի իլէ 15–20 կիւնէ գատար իսթէթը մէգքիւրին տահի բէսմը քիւշատը իճրա իտիլէճէք տիր։

ԻՍԹԻԴՐԱԶ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ադտ իտէճէկլի 2½ միլիոն լիրալըգ իսթիգրազ իշին Օսմանը Պանդասընտան պաչգա տահա պագը թարափլրընտան թէքլիֆիէը արզ օլընտըզընը կէչէն կիւնքի նիսպէթմիզտէ եազմըշ իտիր։

Պու քէրրէ խապէր ալտրըզմըզա կէօրէ, մէգքիւր իսթիգրազը իմասընա թալիպ օլան զաթ՝ մէշհուր պանքէրլէրտէն Մ. Գօրօնէոյ վէ շիւրէքեասը օլուպ, Օսմանը Պանդասընը թէքլիֆ իմմէքտէ օլտըզը 100ստէ 52 միգտարա մուգապիլ քէնտիսի 100ստէ 55 իմա էրլէյէճէյինի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ իմմիշ օլտըզընտան, պիմթապ Պանդա իլէ օլան միւզաքէրմաա իսիմամ վէրիյէմէյիպ, պանդանէն թէրիֆի 100ստէ 55է իսկ լաղ օլընմասը լաղմ կէյէճէյի, վէ պու իմգատիրտէ Պանդը Օսմանինին Մ. Գօրօնէոյ վէ շիւրէքեասընա թէրճիհ օլընճակը պիտիրիրմիշ տիր։

Վագրա Գօրօնէոնին 100ստէ 55.տէն իպարէթ օլան թէքլիֆմամը ի լէ Պանդանէն թէքլիֆմամը արասընտա 3 ղրշ. գատար պիր ֆարգ վար իսէ տէ, Գօրօնէոնէն տէրմէյ յան իմտիրկի չէրաիթ պիլինպէպ աղրրճա օլտրընտան, յու պիր գաչ կիւն զարֆընտա Պանդա մարիֆէմիզէ իսպիդ բաղ իշինէ պիր նէմէ իճէճ յի գավիէն մէմուլ օլունը.յօր։

ԻԶՄԻՐՏԷ ԵԼՏԻԼԷՐ ԶԷԹԼԻՍԻ

Իզմիրտէ չուտա պունա թէհտիտամըզ մէքթուպլար կէօնտէրէբէք բարա թալէպ իտէն «Եէհտիլը չէթէս» ադասընան վէ Մ. Պրուսալը նամ զաթա կիտէն մէքթուպլն ֆարիլ օլտրը չիւպկէսիյէ թահմիթ թէվզիֆէ ալընմըշ օլան Իթալիա թէպասընտան Մադրօքատրօ նամ շախսըն թէվզիֆի մատտէսինտէն տօղալը Իզմիր Իթալիա գօնսօլօսը իլէ հիւքիւմէթը մահալլիյէ պէրինտէ պիր իխթիլաֆ զուհուր իմմիշ։

—Պէյօղլունա Օ Դամէլիա նամ մէշհուր թօհաֆէը մաղազասընին սահիպի Մ. Սէյտէնպէրկին մախտումը Մ. Թէոտոր Սէյտէնպէրկ՝ էլ իլէ կէօրիւնմէզ տէրէճէյէտ զայէթ ուֆագ վէ բէք օգուն.ագը եազըլար եազմայա մէհարէթի օլտրղընտան, պու հիւնէրին պիր նումունէսինի ախիրէն խաքիրահ Շահանէյէ արզ ուղարմա իմմիշ օլմաղլա, զաթր հազրէթը Բատիշահի՝ մումէյէյհին իշպու հիւնէրինի թագտիր պուլուրաագ, քէնտիսինի հիւնճիւ ըսթպէտէն պիր գրթա Մէճիտի Նիշանը իհսանը իլէ թալթիֆ վէ թէշվիգ պուլուրմուշյար տը։

—Տախիրիյէ Նէզարէթինտէն մէմուրինը լաղմէյէ եազրան պիր թահրիրաթը ումումիյէ կէօրէ, Բարիզտէ Նէշը օլնան Տէր Նէ.էվէ Սէյէ (Օն Տօգուզնճը Ասր) նամ կազէմանը մէմալիքը Շահանէ.յէ տուխուրի՝ պա իրատէի Սէնիյէ թահրը մէճմուիյէթէ ալընմըշ տը։

Մէսմուաթա կէօրէ, Խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան սիֆէրբաի էճնէպիյէ.յէ պիր նօթա իրսալ օլունարագ, թիւրքիայա տուխուրի թահրը մէճմուիյէթէ ալընմրշ օլան կազէթալարը էճնէպի բօսթախանէլէրինճէ գապուլ օլունմամասը իչին մէգքիւր բօսթախանէլէրէ իխթարատա պուլընմալարը լիւզումը թավսիյէ գըլընմըշ տը։ Իշպու բօսթախանէլէրէ մէգքիւր մէճմու կազէթալարը պիր ճէտվէլի տահի իրսալ գըլընմըշ տը։

— Իւսքիւպ-Վրանիա իմթիազ խաթթընը քիւշատը իւզէրինէ Սէլանիք չէհրի՝ թիճարէթճէ քէսպը էհէմմիյէթի իմմիշ օլմաղլա, մուամիլաթը թիճճարիյէնին թէզահիւտինտէն խաթիճատէ իմմէք իւզրէ Լօյտ գումբանեասը՝ թէտապիրը լազըմէյէ միւսարաաթ իմմէք իւզրէ օլտրը իշիճիմիշ տիր։

—ՍՈՒՆԴՈՒՐԱ օգուն.տրընտա կէօրէ, Իւսքիւպ-Վրանիա խաթթընը ինչասընա պաչլանմասընտան վէ խուսուսի իւէ խաթթը մէգքիւրը իքմալ վէ քիւշատընտան պէրու Սէլանիքտէ տէմիր եօլ խաթթընա եադրն օլան արազիէրին ֆիյաթը ֆէվգելյայէ թէրպգը իմմիշ տիր։ Պունա պիր էմնայ օյարագ ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Իսլամտան պէ.յիք պիր զաթ՝ Սէլանիք սթասիօնը գուրպլինտէ քեաին պիր արսայը պունտան 4 սէնէ ագտէմ 500 լիրայա միւպայաա իմմիշ օլտրը.ը հայտէ, շիմտի մէգքիւր արսայա 35,000 լիրա եանի ալընան ֆիյաթըն 70 գաթը վէրիրմէսի թէքլիֆ օլընմըշ իսէ տէ, զաթր մուամիլէյ՝ մէգքիւր արսայը իլէրիտէ տահա զիյատէ ֆիյաթրա սաթճաճընը իւմիտ ու իմտիմին իտէրէք պու բաղարլըղա կիրիշմէմիշ տիր։

—Կրիտա վիլայէթի մէճլիսը ումումի՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ վալիի ճէտտա Նիգօլաքի Սարմինքի բաչա հազրէթլէրի թարաֆընտան քիւչատ իտիրմիշ տիր։

Ճէկիրէ մէգքիւրէտէ Բէսիմօտա թաղ օլնան Աէէ-ոդ Նամ Բում կազէմասը՝ նէչիրմամը քեազիպէտ պուլընմասընտան տօղալը միւէպպէտէն թահիլ գըլընմըշ տը։

—Ռեշիդ Լօր, Քիւրնէք Զ-ոնոկ, Պերլէյեր Թ-կէլ-Ռ վէ սահիր պաղը էվրօբա կազէմալարընն մուխտիրի օլուպ Իւսքիւպ-Վրանիա խաթթընն բէսմը քիւշատընտա հազրը պունլամագ իւզրէ սահիրէն Վրանիայա կիրմիշ օլան Մ. Ժիւլիուս Կրէօգէր՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ կէմիշ տիր։ Ֆէվգէլյատ իշկիզոյ օլան պու զաթն՝ Տէրսաատէթտէ Ալէմանճա վէ Ֆրանսրզճա պիր կազէթա իլէ պիր թէէկրաֆ աճէնթէրիկի թէէսիս իմմէք վէ Պէյօղլունան Պէօ.յիւքտէրէ.յէ զատար պիր թէէֆօն խաթթը թէմմտիտ իշին խմիյաղ իսթիհսալ էլէմէք նէյէթինտէ օլտը.ը իսապէր վէրիրյօր։

—Տէրսաատէթտէքի ասարը աթիզաի մէշհուրտէն Զէնպէրլի-Թաշն հալը հազրը՝ միւհիմաճը թասիր վէ թէրմիմ պուլընտրզընտան, Շէհր Եմանէթի սէր միւհէնտիսի Մէհմէտ էֆէնտինին թահթը նէզարէթինտէ օլարագ գարիպէն թասիրաթը լազմէյէ իպիխտար օլընճաղը իշիտիրմիշ տիր։

Զէնպէրլի-Թաշ՝ Սթամպօլը պինա իտէն Գոնսթանթին զէմանընտա, եանի 325 սէնէ Միլատիյէսի էսնասընտա ինչա խտիրմիշ տիր։

Մուախխէրէն մէգքիւր թաչրն իւզէրինէ Գոսթանթինին հէյքէլի (արձան) վաղ օլընմըշ իսէ տէ, վուգուպլան զեղզէլէլէրտէն պիր բարչասը 477 վէ տիկէր բարչասը 514 վէ տիկէր պիր բարչասը 1105 սէնէսինտէ տիւշմիշ տիր։

Եենէ զեղզէլէլէրտէն մէգքիւր թաչէն պիր գաչ եէրընտէն չամբարպ տէվրիտիմէք թէհլիքէսի զուհուր էյլէտիկինտէն, էն էվվէլ Քիւչիք Թէոդոսօս նամ իմբէրաթօրը զէմանընտա տէմիր վէ պագը չէնպէրլէր իլէ գուչատրըմշ տը։

Պիր գաչ տէֆա հարիգ տահի զուհուր իտուպ, թաչ ալէվլէր իյինտէ գարարագ եանմըշ օլտրընտան, պիր զէման օնա «եանմըշ թաչ» տահի ունկիպիր իտի։

Ցահիհ Սուլթան Մէհմէտտէն սօնրա տահի պիր գաչ տէֆա թամիրինէ վէ չէնպէրլէրին թէճտիտինէ լիւզում կէօրիւմիւշ տիր։ Էն սօն թամիր պունան թաչրինէ 185 սէնէ էվվէլ իճրա օլունմըշ տը։

—Մէքթէպը Միլիթիէտէն չըգարագ 1000 ղրուշ մաաշլա վէ պիրէր սէնէ միւտտէթլէ ֆիլիրիամը ումուրը կէօրմէք իւզրէ Իրմիր վիլայէթի մայէթինէ մէմուր պուլըրյան էֆէնտիլէրտէն միւտտէթլէրի խիթամ պուլանլարը պիրէր գարամագամըզա թաչին օլընճակա գատար մաաշլարընն իմասընա միւսատատ պուլըրլարը Իզմիրտէն եազըրյօր։

—Ճիպրալթար Ինկիլիզ բիսգօքսը՝ կէչէն հաֆթա Պէյօղլու վէ Գալաթքէյ Ինկիլիզ իպատէթխանէլէրի վալիզի Մ. Գրբիթ իլէ պէրապէր Բում Բաթրիգի էֆ. հազրէթլէրինէ պիր վիզիտա վերմիշ, վէ պու գիրլրէթի էնսասընտա Բաթրիգխանէ ավագաթը Մ. Ցօրիցա Թէրճէմանլըգ իմմիշ տիր։

Ճիպրալթար բիսգօքսը եագրնտա Օռէսայա կիտիպ, օրասան տա Ինկիլիզերայա ադիմէթ իտէճէք վէ Քէրմիրիճ սէրբիսգօքսընն թահթը բիրասթէթինտէ ագտը իճճթիմա իտէճէք օլան Ինկիլիզ բիսգօքսըընտան միւրէթթէպ պիր գօնկրէսէ հազըը պուլընճաճ տը։ Ճիպրալթար բիսգօքսընն պէյան իմտիկի վէճէշէ, մէգքիւր գօնկրէսէ պիր չօգ մէսէլէյէր, վէ էյտիմէզ Անկլիգան (Ինկիլիզ) Քիլիսէսինին Շարգ Քիլիսէսիլէ վէ խուսուսա Օրմօտաքա Քիլիսէսիլէ օլան միւնասէպանընա միւթէալլիգ մէսէլէ թահթը միւզաքէրէյէ ալընանագմըշ։

Պիր կիւն սօնրա Բում Բաթրիգի վէքիլի՝ պիր սըրքեաթիպլէ պէրապէր Բաթրիգը միւշարէյէհ Նամընա Ճիպրալթար բիսգօքսընա իստէն զիյարէթ իմմիշ տիր։

—Շէհրիմիզ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի ամանէ միլիմիզի գարմագամ Մ. Թրօմբրը՝ պիր այ մէէսուլիէթէ տիւն Լօնտրատա աղիմէթ իմմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Էմիրինէ գօնսօլօսը օլուպ կէչէնտէ այլ իտիլէն Մ. Ֆալօրը եէրինէ չէհրը մէգքիւր գօնսօլօսլըղընա թասին գէլընմիշ օլան Մ. Հէնրի Ալֆրէտին մէմուրիյէթի՝ պու քէրրէ ճանիպը Պաալ Ալիսէն թասարիֆ պուլըրմիշտը։

—Տիւն Բաբա հազրէթլէրինին Ֆիլիպէ վէ Սօֆիա վէքիլի Մանսէնեէր Բօպէրմ Մէնինի՝ իմմատան, վէ Եունանտա Գօրէնթ պէրզէնինին (պարանոց) սահիպը իմմիրազը ժենէրալ Թաւր՝ Բիրէտտէն Տէրսաատէթէ կէմիշլէր տիր։

—Իրմիտտէ Լաղ վէ Կիւրճի մուհաֆիզլէրինէ թէվզիի արագի մէմուրիյէթլէրէ չէհրը մէգքիւրէ կէմիշ օլան վէ ախիրէն խմիրնաֆ հուգուգ գըսմը բիրասէթինէ թասին պուլըրան էմնիյաղ էֆէնտի հազրէթլէրի տիւն Տէրսաատէթէ կէլէրէք տօղուճա Մապէյնէ կիմիշ տիր։

—Մէսմուաթա կէօրէ, կէչէն կայ զարֆընտա Տէրսաատէթէ իլէ պիրտը սէլաուէտ պէլէնիպէ մէմուրլարը թասարֆընտան 75000 գրշ էքսիք էքմէք զապտ օլընարագ, խասթասանէլէր իլէ ֆուգարայա թէվզի գըլընմըշ տը։

—Էտիրնէ վիլայէթինտէ Վիդէտէն եաղըլարընա կէօրէ, մայիսին Շնճի

կիւնիւ 5 նէֆէր էշգրյա՝ Թօքճրար գարիյէսի խարիճինտէ գարիյէ մէզքիւրէ չօրպաճրարընան Բանայօթաքիյի եօլտա թէմիմուպ օտրգտան պաչգա, 15 եէրինէն տախի թէՀլիքէլի սուրէյնտէ եարալամըշլար, վէ պէրապէրինտէ պուլընան տամամընը տաղլարա ադրրզպ թափիսի Իշիճն 600 լիրա իսթէմէքտէ իմիշլէր։

—Կէչէն սալը կիւնիւ Խարամն պիրի Մալթէբէտէ 15 եաշընտա ան ճագ պուլընան պիր Թրիսթիյան գը զընը գարամմըշ օրմաղլա, ֆիրարիէրին նէրէտտ կիդլէնտիրէրի մալիւմ տէ.յիլ տիր։ Կինճ զընան անա վէ պապաղը բէք պէօրիւ.ք պիր խէվֆ ու տէհշէթ իչինտէ պուլունը.յօրլար։ Բօլիա՝ իճրան թահարրիյամ իմմէք տէ տիր։ (Ֆ-ը)

—Էվվէլքի կիւն սաաթ 5 բատտէլերինտէ Պէչիքթաչտա Քէօրբիւ Պաչը նամ մահալտէ ժանտարմա սիւվարի նէֆէրամընան պիրի՝ բարիպ օլտրը հայվանըն պաչմալրպ կաղնօճը Սաա նամ չախսա չարբարագ պաչրնը պիր գաչ եէրինէն եղիպ ճէրիհատար էյէմիշ վէ պիչէրէնն տիչէրի քեամիլէն ֆէնա հալտէ զէտէյէնմիշ օլմաղլա, օլ սրբատա ասքերի պիր թապպ եէթիշիպ, մէճբուրէր մէրգումրն եարալարընը սարմրշ իսէ տէ, մերգում գաղնօճը 6 սաաթ գատար պիհուշ օլարագ եաթմըշ վէ էյէեվվ հայաթընան իւմիտ գամմամրշ տը։

—Կէչէն չարչէպկէ կիւնիւ ըՍթամպօլտա Ագուէրպատա պիր գօնագ արապասընը չիրէմիշ օլտուղը 5 եաշընտա պիր Իսլամ՝ գըրը՝ պաչընտան ալտրը ճէրիհատան պու քէրրէ վէֆաթ իմմիշ օլմաղլա, արապաճը իլէ օ արա մէգքիւր արապայա չարբմըշ օլան Թրամվայ արապասընը արապաճրը թահթը թէվզիֆէ ալընմըշլար տը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բէ-Թէր

(Թարգմէ մախսուս Թէլէկրաֆ)

Աթինա 23 մայիս

Եունան գրալիցասը՝ Գալամաքիտէն հարէքէթլէ, էյրլէնտէն սօնրա Բուրա վաբօրնա բաքիպէն Օռէսայա ադիմէթ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ուսումնական խորհուրդ տիւն Բաթրիգխանէսէ Բաթրիգ. Ամեն.Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Տօգթ. Թիրեաքեան էֆէնին Առենապետութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէճէք, էգճիմէ Կրթական պիւտժէ, տէրս քիմապարընն թաստիգ վէ ինթիխապ ու թայինի, տէրս բրօկրամընն թէֆթիշ ու թէտգիգ, հօճա վէ մուալիմէրէ վէլիլէն չահատէնամէյէրին թէպտիր ուսուլի վէ սէքթէպ իմմիհանլարը մէսէլէլէրինէ մէշղուլ օլմուշ տը։

—

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի տիւն եարըմ սաաթ գատար տա Դատաստանական խորհուրդա Նախագահութիւն իմմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Մէկլէթ մէճլիսը ումումիսինին գարարը մուճիպինճէ միւհիմ էրէմ Սավեղոց Յանձնաժողովա պիր Օրհնութեան Կոնդակ իրսալ իտէրէք, գահթգէտէկեան հագգրնտա սարֆը զայրէթ ու մադտէրէթ իմմիշ օլան գօմիսիօնը մէգքիւր ազան համիէմէնտանընը մէտհ ու սէնա իմմիշ, քէմալը համիէթի վէ միւրուվվէթլէ իանէի մէգքիւրէ.յէ իշմիրաք իտէն էֆքարը միլլէթի վէ էճնանիպ հագգընտա տուվայիրտէ պուլընմըշ, վէ պու միւնասէպէթլէ մէրհում Բաթրիգ Տ. Ներսէս Սրբազան իլէ գօմիսիօնը մէգքիւր բէհսի Կիւլպէնկեան Սերրոմբէ էֆէնտիէ իսթիրահաթը բուհ թէէնին էյլէմիշ տիր։

—

Մուշ Էրմէնի Գոսթօլիք մէրիասասը Յովհաննէսեան ֆաղ. Յովհաննէս Եպիսկոպոս՝ պիրի Բաթրիգ վէ Կաթողիկոս Բիւթպէթու Ազգաբան էֆէնտի հազրէթլէրինէ վէ տիկէրի

«ամում ըէհապիինէ խիթապէն պու քէրրէ իքի զըմա թէլէկրաֆ քէշիտտէ իտէրէք, ահվալը սրՀՀիէսի մաթլուպ տերէճէտտէ պուլընտըզընը արզ ու իշար իմմիշ տիր։

—

Շապին Գարահիսար էհալիսի թարաքինան պու քէրրէ Բաթրիգխանէյէ պիր մահզէր վիւրուտ իտուպ, պունտա մահալլի Առաջնորդը Ներկայարաեան Դեր. Տ. Պետրոս վարդապետին 9 սէնէէն պէրու իրգա իմմիրկի հիւանիւ իստէմաթ զիբր ու թաատատ օլընարագ, Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն թարաֆրնտան ըուհանի մամիսիէտ իչին Եպիսկոպոսրդ շահատէթնամէսի իմա օլունսաը թալեպ իտիրմիշ օլմաղլա, Խուռն. Ժողովի պու պապատ էվվէլէճ կրսն. Ժողովին բէյնինի ամագ իւզրէ իճմիմաը ախիրնտէ մահզէրը մէգքիւրը կրսն. Ժողովա կէօնտէրմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Գարակէօմրիւք քիլիսէսի բարաղարընտան Նորընծայ Թիւրկինտեան Տ. Կարապետ քահանայ հագգընտա ախիրէն իճրա օլունան հագգիգ թիր բէսմիլէ զայրը քեաֆի ատտ օլունարզընտան, թահգիգաթը մէգքիւրէնին իճրասընա հէնու զ տէմամ օլընճաճ, վէ պատհէու բարբրթօսը կրսն. Ժողովա թաղտիմ իտիյէճէք տիր։

—

Խուռն. հրատարակեցաւ այսօր։

Պարտնակութիւն

Կրօնական.— Ճաշու Աւետարան, Ա. Ժողով առաքելական։

Վարդապետական.— Աստուածային յայտնութիւն։

Եկեղեցական.— Տաճար Հայոց— Աւագ խորան. Նոր, կանաչ և կարմիր կիւրակէք Հայոց։— Ազգային։

Բաժանորդագրութեան համար առ գանձապետն Խուռնի Տ. Յովսէփ Վ. Այվազեան քարոզիչ ի Դալաթիա։

ՏՈՒՅՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՕՍՄԱՆԻՕՂ

Իստանպուլ Բարձրագոյն կեան Լեան.

Բուսվէլի տէմիր եօլլարը Թահվիլթաը բիյանգօսընին 110ընճը գուրասը՝ ալաֆրանկա յունխին Շնճի ճուսնա էրթէսի կիւնիւ էօյէյին Զարպխանէի ամբրտտ Պանգը Օսմանի մարիֆէթիյէ ալէնէն քէշիտ օլունճաճ տը։

ՏՈՒՅՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱԼԻՍՏԷՆ

Իլան

1875 սէնէսինտէն 1882 սէնէսինէ գատար գուրասը չէքիրիպ, էսանը թէէտիյէ օլունան Բուսվէլի չըմէնտրֆէր թահվիլթրնան ֆաղլա գալան 100ստէ 25ստէն միւթէրաքիմ մէպլաղա Պօրսատան չրմէնտրֆէր թահվիլթաը միւպայաա իմմէք իւզրէ 14/26 ապրիլ 1888 թարիխի իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ Տոյունը Ումումիյէ մէճլիսը խտարէսի ալազը մէէզունիյէթ իմտիկի՝ թահվիլթաը մէգքիւրէ հասիլէրինէ իլան օլընը։

Պինտէն ալէյհ 1888 սէնէսի ապրիլինտէն 1889 սէնէսի փեբրուարը.նա գատար մէճլիսը մէգքիւր Բուսվէլի չըմէնտրֆէրի թահվիլթրնա խապէթ իտէճէք օլան իքրամիյէլէրի 100ստէ 58 հիսապը.յա ասճապը.նա թէէտիյէ իտէճէկի կիպի, միւտէթը մէգքիւրէ զարֆընտա եէտին.տէ պուլունան ագէյ միւսատատ իմտիքճէ ֆաղլասը.յա թահվիլթաը մէգքիւրէտէն միւպայաա իտէճէք տիր։

Միւպայաա օլընճաճ պիլճիւմէ չըմէնտրֆէր թահվիլթրընը իմճաղ՝ իրատէի Սէնիյէ աճքեամընան օլմաղլա, իմճա օլընտրգ.լարընա տաիր իւզրէլրէրինէ պիր տամկա վուրուլարագ թէտավիւլտեն բէֆ օլընճաճ.լարտրը։ Մամաֆիհի թահվիլթաը մէգքիւրէ՝ գուրարա իշմիրաք իտէրէք, պունլարա պիր իքրամիյէ իտապէթ իտէճէք օյուր իսէ, մեպլաղը միւսիմ ահանէլէ իլէ եա եէնինտեն թահվիլթաի միւպայա օլընճաճ վէ եա իստ թահվիլթամ սահիպլէրինին վիգայէի մենամիյէ.ի իշին տիկէր մինասիպ պիր թէրիմ իմմիթիաղ օլընճաճ տը։

(Մ.Հ.)

Տէրսաատէթ 5/17 մայիս 1888

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

ՐՈՒՍԻԱ

Վէ

ՂԱՖՐԸ ՐՈՒՍԻԱ

Դ.

Իշպու պէնտիմիզի իքմալ էլլէմէք իչիւն սէօյլէյէճէք պիր էքի սէօղիւմիւզ տահա գալմիշ տրը, անլէրի տէ պու կիւն սէօյլէնիպ թէքմիլ իտէլիմի։

Պուլկարիսթան մէսէլէսի, էլէէվմ մէվճուտ պուլունան բոյիթիգաճա էն աղրը վէ էն թէհլիքէլի մէսէլէ օլուպ, պունդն նէ հարպէն վէ նէ տէ սուլէհն եագրն վագթարտա թէսվիյէ օլունաճաղնտա տարիր պիր էմարէ վէ պիր իհթիմալ կէօրիւնմէտիյինի սէօյլէտիք։

Ռուսիա տէվլէթինին մէսէլէի մէզքիւրէյի հալը իթմէք իչիւն մէյտանա գօյմուշ օլարը թէբլիգիր տախլինտէ էկէր հագը կէօրիւնէպիլէն պիր թէբլիգ վար իսէ, օ տախի տիւվէլը մուազզամա պէրինտէ եվէլինտէ պիր նամզէտ գարարլաշտրրլրպ, ինթիխապ իչիւն անրն Պուլկարլարա թագտիմ օլունմասը թէբլիգի իտի։

Ֆագաթ գաթէն ինթիխապ օլընրպ մէյտանա կէթիրիրմիշ պիր բրէնս վար իրէն, նէ՞ իչիւն պիր տիկէրինին թայինինէ չալըշըմասը, վէ օ տախի տիւվէլը մուազզամա միյանընտա պիր իթիրֆագ հուսուլէ կէթիրիրէճէյինէ սէօյլէք չիւպէճէլէր պուլունարը։

Էկէր Ռուսիա տէվլէթի՝ Բանսլավիսթլէրէ խօշ կէօրիւնմէք էֆքէարը իլէ եէնի պիր բրէնս նամզէտիյի թայինինտէն եվէլ բրէնս Ֆէրտինանտրն Պուլկարիսթանտան լիպրանճրնը թալէպ էլլէմիշ օլմասա, եէնէ նէ իսէ։

Հալ պու քի տէվլէթը միշարէլէյհա, հէր չէյտէն եվէլ բրէնս Ֆէրտինանտրն տիշարը ամրլմասընը թալէպ իթմէքտէ իտի, վէ էլան տա օ թալէպինտէ տայանրպ տուրույօր։

Էվրօբանրն տա պու թալէպէ հագգ վերմէյրպ, էլան տա հագգ վերմէմէյրիքտա տեվամ էլլէմէքտէ օլտրգր տախի մալիմ տիր։

Եէնախի կէլմէզտէն էսքիսինտէն վաղ կէչմէք պագը չէլլէրտէ ճաիզ վէ միւնասիպ օլապիրիր իսէ տէ, իտարէի հիւքիւմէթ ճիհէթինտէ պունտան տա զիյատէ մաղարրաթը վէ թէհլիքէլի պիր չէյ օլամայաճաղընը ուզատրյա պահա էլլէմէյէ հաճէթի եօգ տրը։

Բրէնս Ֆէրտինանտրն հիւքիւմէթի էլի տիր եախօտ ֆէնա տրը մատտէ օնտա տէյիլ, նիհայէթ պիր հիւքիւմէթ վէ պիր իտարէ տիր։

Էկէր Պուլկարիսթանա տիկէր պիր բրէնս պուլագ իչիւն Էվրօբօրա տէվլէթլէրի քէնտի պէյլէրինտէ ուզլաշապիլէճէքլէր իսէ, ուզլաշընլար պուլընմայաճաղրմ. . . իշպու խայրխահլրղընընդտան տօլայը միթէչէքքիր վէ միննէթտարրմ։

Պու իքիսի՝ եէքտիկէրինին էլինի սրգտրգտան սօնդրա, Ժօրժ՝ խասթախանէ տան սօնրա էսքիսինէ «պույուր կիթ» տէնէճէք պիր եօլ պուլունապիլիր։

Ֆագաթ Պուլկարիսթանրն պէօյլէ պիր նազիք հալինտէ, եէնի պիր բրէնս պուլմագսըզրն էսքիսինէ եօլ վէրմէք, տիւշճէ մէմալիքը մէզքիւրէյի պաշսրը գըչսրը պրագրպ գաթէն թէհտիտ իտէն իիթիլալ գաբուլարընը տա սրրթ իսթիւ աչմագ տիմէք տիր։ արթրգ տիկէր պիր բրէնս ինթիխապը իւզերինտէ ալարճա վէ պէլբի տէ սէնէլէրճէ պիր ինթիլաֆ հասրլ օլամատրը թագտիրտե, թէհլիքէնին տէրէճէճէլրի նէ՞րէլէրէ գատար վարաճաղընը տա քի՞մ քէչի իտէպիրիր։

Աճապա Ռուս Բանսլավիսթլէրին արատրգլարը տա պո՞ւ մը տրը։

Եա էկէր Պուլկարլար տա բրէնս Ֆէրտինանտտան հիչ պիր սուրէթլէ վաղ կէչմէզլէր, վէ պու հալտէ Պուլկարլարրն իւզերինէ ճէպր ու չիտտէթ ինրա իլէմէք եանի ապէր սէվգ ինթմէք լազրմ կէլիպ տէ, իսուսսի իլէ Ինկիլթէրա վէ Իթալիա էհալիլէրի պինթապ պէօյլէ պիր չիտտէթ իճրասընա մուխալիֆէթի ի տէրլէր իսէ, օլ վագթ Էվրօբան նէ՞ եառաճագ տրը։ քէնտի դարար վէ թէբլիֆի Պուլկարլար թարաֆրնտան ըէտտ իտիլմէսի քիչիչիքլինէ՞ մի տիւչար օլսուն։

Վէ նէ՞ իչիւն պունլար օլսուն նէ՞ իքթիզա վար տրը։

Ռուսիա տէվլէթի պէօյլէ պիր գարար հուսուլէ կէթիրէպիլմէք իչիւն չալմատրգ գաբու պրագմատը։ վէ Ալէքսանիա տէվլէթի պէրահ իլթիֆաթ վէ Ֆրանսա տէվլէթի տախի պէրահ խիւլուս Ռուսիանրն թէբլիֆինի գապուլէ մէյեալ պուլունարլար իսէ տէ, Ասսթրիա, Իթալիա վէ Ինկիլթէրա տէվլէթլէրի այրդտան այրդա բէտտ իւզրէ ճէվագ վէրտիլեր։ վէ Ռուսիանրն չիմոի եէնիտէն թէբէրրիւր էյլէտիկի այնի թէբլիֆ եէնէ այնի մուխալէֆէթ թէսաուիֆ իտէյօր։

Շուրասը ապա ինքեար օլունագ քի, էլեէվմ բրէնս Ֆէրտինանտրն հիւքիւմէթինէ գարյը Ռուսիատան պաշգա ճիտտի վէ ֆիրիլի սուրէթտէ մուխալէֆէթ իտէն տիկէր պիր Եվրօբա տէվլէթի տահա եօգ տրը։ վէ պու կիւն տէվլէթը միշարէլէյհա, Պէրլին ահմանամէսինին պիր ֆրդրասընտան պաշգա էօզր կէսմէթէմտիկի հիւքիւմէթէ գարյը քէնտի մուխալէֆէթինտէն վաղ կէչմէյէ բաղի օլրա, պու կիւնտէն թէզի եօգ տրը Պուլկարիսթան մէսէլէսի տէ հալ օլրնրպ պիթմիշ, պուլթիւն տիւնեա պէօյլէ պիր սրգլէթ վէ պէօյլէ պիր թէհլիքէտէն գուրթուլմրշ, վէ թիճարէթի իլէ պրրսարլար ճանլանմրշ, վէ սուլհ ու սալահ էբէյլիճէ գավ սուրէթտէ իպգա օլմուշ օլուր։

Ֆագաթ տիւնքի պէնտիմիզտէ տախի իրդահ էյլէմիշ օլարդրմրշ կիպ, Ռուսիա տէվլէթի, Բանսլավիսթ ֆրրգասընրն հէրարէթինի ֆէվգէլատէ գապարթմամագ իչիւն պու շէյի եառամայը։

Պուլկարիսթան մէսէլէսինին հալը օլունամամասը սէպէպի իլթէ պու տրը։

Մէսէլէի մէզքիւրէ, Ռուսիանրն մուխալէֆէթի ալա իշ եէրինէ գօնմագսրզրն տախի հալ օլունրպ պիթէպիրիր։ եառնի բրէնս Ֆէրտինանտրն հիւքիւմէթի էքսէրիյէթ թարաֆրնտան գապուլ վէ թաստիգ օլունուպ իշ պիթէր կիտէր իտի։

Ֆագաթ Պէրլին ահմանամէսի, Ռուսիանրն էլինէ պէօյիւք պիր սիլահ վէրմիշ տիր։

Պայգա տէֆա տախի սէօյլէմիշդ տիր քի, Պէրլին Գոնկրէսինտէ Պուլկարիսթան բրէնսի թաստիգի իչիւն էքսէրիյէթին բէյնինէ բիայէթ իտիլմէսի Ինկիլիզ մուրախիսալարը թարաֆրնտան թայէպ օլունմրշ իտի իսէ տէ, Ռուսիա տէվլէթի պիլա իսթիխնա հէր տէվլէթին տախի բէյի տրիր կէլմէսինի իստտա էյլէմիշ, պէպյլէճէճ գարար վերիլիպ պիթմիշ, վէ պու գարար Պէրլին ահմանամէսինին չարթլարընտան պիրիսի օլմուշ իտի։

Ռուսիա տէվլէթի պինէֆս քէնտիսի ահմանամէյի մէզքիւրը չարթլարընտան պիրիսինի նագզ իլէմիշ իքէն, չիմոի Պուլկարիսթան բրէնսի ինթիխապը թաստիքի չարթրը տին կիպի թուլմագլրը քէնտիսի իչիւն տահա զիյատէ ֆայիտէլի կէօրմիշ տիր։ ֆագաթ Ռուսիա բոյիթիգասը իչիւն ֆայիտէլի կէօրիւնէն չէյ, տիւնեանրն բահաթրնա էն զիյատէ զարարը չէլէրտէն պիրիսի օլմուշ տրը։

Պիր պէօյիւք տիբլօմաթրն տէտիլի կիպի, ահմանամէլէր էպէտի տէյիլէր տիր։ վէ վագթ միւրուրի, անլէրին թաստիրէրինի չօգ տէֆալար չարէսիզ վէ հաթթա ֆայիտէլի տախի գրմշլար տրը։

Պու կիւնքի կիւն, Պէրլին ահմանամէսինտէ միւնտէրիճ պուլունան վէ Ռուսիանրն խուսուսի իտտասարը էսէրի օլան մէզքիւր ինթիխապ թաստիքի չարթրընրն մաղարրաթլարը կիւն կիպի մէյտանա չըգմրշ օլտրգը հալտէ, նէ՞ իչիւն պաշգա ահմանամէլէր հագգրնտա վուգու պուլտրգը կիպի, Պէրլին ահմանամէսինտէ տախի պիր թաստիլաթ վուգու պուլմասրն։

Անրնի պիդիմ կիւնիմիզտէ նէ՞ ահմանամէ թաստիլէրի վուգուա կէլմէտի։

Բարիղ ահմանամէսինի տէ պիր թարաֆա պրագարմ։

Օլ ապիմ Իթալիա մուհարէպէսինտէն սօնրա Ֆրանսա վէ Ասսթրիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ միւթանթան սուրէթտէ ապտ օլրնան Վիլլաֆրանգա ահմանամէսինին հիւքմի գաշ կիւն տիւրտիւ։

Բարմա, Մօտէնա վէ Թօսքանա տուգարարը, իսթիլալ ֆբրգարարը մարիֆէթի իլէ քէնտի քիւրսիլէրինտէն թարտ խտիմրշ օլտրգլարը հալտէ, պունդարրն թէքբարէն քէնտի մագամարընա խատէլրի, իմբէրաթօր Նաբօլէոնրն վէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին մէօհլէրի վէ իմպալարը թաստիգ իլէ Վիլլաֆրանգա ահմանամէսինին էն պաշլրճա չարթլարընտան պիրիսի օլտու։

Ֆագաթ Ֆրանսա իլէ պիրլիքտէ այնը մուհարէպէյէ տախիլ օլուպ, թապիաթը իլէ այնը ահմանամէ հիւքմիւնէ թապպ պուլրնան Սարտինեա տեվլէթի՝ Ինկիլթէրանրն թէշվիգի իլէ մէզքիւր տուգալրզլարը ֆիւթուրսրզ սուրէթտէ քէնտի թահթը խտարէսինէ ալրպ պիր թարաֆա չրգտրը։

Իթալիա մուհարէպէսինտէ հիչ պիր իչթիրազլարը պուլրնմամրշ վէ Վիլլաֆրանգա ահմանամէսինին ագտրնտա զէրրէ գատար մէտխալրերի օլմամրշ օլան Ռուսիա վէ Բրուսիա տեվլէթլէրի, տահա միւրէքքէպի պիլէ գուրումամրշ օլան էօյլէ պիր ահմանամի ադլմին քիւչիւք պիր տեվլէթ թարաֆրնտան նագզ օլունմասը իչիւն հիստէթլէնէրէք. քէնտի էյլիլէրինինՍարտէնիանրն բայիթախթը օլան Թուրինօ չէհրինտէն կէրի չրդրը-տրլար, միւնասէպաթ դամ օլրնտը, վէ հէր քէս աճապա պունրն արդասընտան նէ՞ կէլէճէք տիր տէյու շաշրրրպ գալմրշ էքէն, ահմանամէլի նագզ իտէն Սարտէնիա տեվլէթի՝ պունտան տա քէնտիսինէ ֆիւթուր կէթիրմէ.լիպ եինէ իշինէ պադտր, Ռուսիա Բրուսիա տեվլէթլէրի՝ սօնրատան քէնտի էյլիլէրինի թէքբարնն Վիգթօր Էմմանուէլին նէզտինէ կէսմէտրմէ.յէ դարդշտրլար, Ինկիլթէրա տեվլէթի՝ Սարտէնիայը թէշվիգ էյլէմէքտէն կէրի տուրմատրգտան պաշգա, իչին տահա զիյատէ իէրիլէրինէ կիմէ.յէ պաշլատը։ «խարիճատէն հիչ պիր քիմէ դարրշմայրպ Իթալիանրը քէնտի իսթէտիրէրի հիւքիւմէթ թարդընա նահլ օլմալը տրրլար» իտտասընա տահա զիյատէ դուվվէթ վէրտի, վէ Բարմանրն, Մօտէնանրն վէ Թօսքանանրն արգատը սրրա պիրէր պիրէր Բաբա միքէրի, Նաբօլի գրալրը, վէ էն նիհայէթինտէ տախի օլ ապիմ Բօմա չէհրի տէ Վիգթօր Էմմանուէլին իտարէսի թահթընա կէչիպ, պու սուրէթլէ պու կիւնքի օլ ճէսիմ Իթալիա տեվլէթլէրի վիւճուտէ կէլիպ պիթտի։

Իչթէ պու օլտու Վէլլաֆրանգա ահմանամէսինին նիհայէթի։

Հէր թարաֆտան վէ հաթթա Սարտինիանրն մուհիմ օլան Ֆրանսա թարաֆրնտան տա զուհուրա կէլէն բրօթէ էտեթօլար, կիւնէչին հէրարէթինտէն էրիէն գար կիպի էսէրլէրի զայպ օլուպ կիթիտիլէր, վէ օլան չէյլէրին քեաֆֆէսի տէ վագթ միւրուրի իլէ քէնտի քէնտիլէրինէ թաստիգ օլունարլար պիթտի։

Արթրգ պու հալլէր հուզուրընտա, Պէրլին ահմանամէսինին, մաղարրաթը կիւնէչ կիպի մէյտանա չըգմրշ օլան պիր ֆրդրասընրն նէ՞ հիւքմի գալմրշ օլապիր։

Բրէնս Ալէքսանտրրն կիթմէսինտէն սօնրա, եէնի պիր բրէնս ինթիխապը հագգընտա Ռուսիանրն վէ սաիր տիվէլը մուազզամայի Էվրօբանրն ուզաչրպ տա քէնտի պէյլէրինտէ պիր գարար վէրէպիլմէլէրի էկէր պիր խէյլաթ տէյիլ իսէ, շիւբհէսիզ պիր չէյ տիր քի, զայէթէլէ ուզուն պիր վագթ իչի իտի, վէ պու ուզուն վագթ զարֆրնտա աճէպա Պուլկարիսթանտա նէ՞ գարրշրդրլրդ հուսուլէ կէլմէզ իտի։

Պուլկարլար քէնտիլէրի տէ պու իհմիմալը թէհլիքէլէրտէն պիթթապ զիյատէսի իլէ երլարագ, «ղէնկինին կէօրնիւ օլանա տէկին ֆուդարանրն տա ճանը չրգար» ֆէհվասընճա պաշլարրընն չարէսինէ պագտրլար վէ բրէնս Ֆէրտինանտը կէթիրտիլէր. վէ էլէէվմ միշարէլէյհին հիւքիւմէթի տիվէլը մուազզամայի Էվրօբա թարաֆրնտան բէսսէն թաստիգ իտիմմիշ իսէ տէ, թաստիգ տէն տէ բէք աշաղը գալրը պիր դապուլիյէթէ նահլ օլմուշ տէյիլ տիր։

Վէ էկէր Բանսլավիսթ ֆրրգասը էն նիհայէթինտէ Ռուսիալը սիլահլա միւտահէլէյ մէճպուր գրլմազլար իսէ, պու հիւքիւմէթին տահի վագթի միւրուրի սայէսինտէ տիվէլը մուազզամայի Էվրօբա թարաֆրնտան բէսսէն տէ թաստիգ օլունմրշ պիր հալէ նահլ օլմասը, իհմիմալէն երրագ պիր չէյ տէյիլ տիր։

ՎԱԶԻՖԷ

Վէ

ՄԷՍՈՒԼԻՅԷԹ

«Վազիֆէ» վէ «Մէսուլիյէթ» ադրասընտա միւնասէպէթ նէ՞ տիր. պիր «վազիֆէ»նին տէրէօհատ իտիլմէսի նէ՞ կիպի մէսուլիյէթ թէվլիա իտէր։ «վազիֆէ» վէ «մէսուլիյէթ» քէլիմէլէրինին տէվլէթ մէմուրիյէթլէրինտէ տէրէճէի չումուլի նէ՞րէյէ գատար տրը։ —Պու մէսէլէ ախիրէն թիւրքճէ հրուֆլա նէշը օլրնան կազէթալարտան պաղրսը թարաֆրնտան թէզրգ օլրը։ էն ուճագ պիր մէմուրրն թէքբեասիլի տէյիլ, հաթթա իհմալը պիլէ պիթիւն հէյէթը տեվլէթի միլթէզարրուր իտէր։ օնրն իչիւն վազիֆէյի հէր քէս քէնտի արզու վէ էմէլինէ կէօրէ ալտրը իւճրլթին մրգտարընա եառ իսօտ կէօրտիկիս միւքեաֆաթրն տերճեէսի նիսպէթինտէ թային իթմէտ՝ պէօյիւք պիր սուչ իսթիմալ տրը։ իւճրլթի վէ միւքեաֆաթի վազիֆէնին նէթիճէսի տիր։ Հիւանիւրիղա իլէ գապուլ օլրնան պիր մէմուրիյէթին իլիֆաի վէզայիֆինտէ քէնտի քէնտինէ պէհանէյէր չրգարարագ թէքբեասիլ իթմէք՝ համիյէթէ, սատագաթա եագրչմայաճագ չէյլէրտէն պաչլրճասը տրը։

Վազիֆէ՝ իւճրլթի վէ միւքեաֆաթա միթենասիպ օլմասրը կիպի, խարիճատ վուգու պուլան իթիրազ վէ եա նէզարէթէ տէ միթենասիպ տէ-

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊ

Մ Ի Ի Է Լ Ի Ֆ Ի

ԳՈՒԱԳԻՆ ՕՐ ՄՕՆԹԻԷՐԻՆ

Պու միւքեալէմէտէն սօնդրա միւսաֆիր սալօնտան չըգըրպ, պաղչէտէն կէչիրիլէրէք մէճնունէլէր տաիրէսինէ տօղրու կիտիլտի։

Թապիպ մուավինի՝ հէր չիւպէ խասթա պագան գատընլարը էթրաֆրնտա թօրլամրշ վէ իշարէթ տէֆթէրլէրինի էլինտէ թութմրշ օլրրը հալտէ պէքլէմէքտէ օլմարլա, Մատամազէլ Պալթիւս իլէ տօգթօր Ժօրժ Վէրնիէյէ արզը ուզատիյէթ վէ իհթիրամքեարի էլլէտի։

Ժօրժ.—Տօգթօր Շուլց օլմալը, տէյիլ մի։

Ռիթնէր.—Եվվէթ, մումանիէյհի մաէլմանիս նիյէ զաթընրզա թագտիմ իտէրիմ։

Ժօրժ՝ էլինի մումանիէյհ կէնճ տօգթօրա ուզաթարագ.—Սիզի թանրտրրմա մէմնուն օլտրմ, սէվիրիւ ռէֆիգիմ. . . Տօգթօր Ռիթնէր՝ հագգընրզտա մէտհ ու սէնալէր ինթիմ օլտրզընտան, պէն տախի հագգընրզտա թէմամրշյա հիւրմէթ ու ռիայէթտէ պուլընրրրմ. . . Թապիպը մումանիէյհէ բէք բարլագ վէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ խֆա ինթիհինրզ վազիֆէյի պէնիմէ տախի քէմաֆիսասալրզ ինթիմէզլիք ինթիմէյէքսինրզ, տէյիլ մի. . . Էկէր սահիհէն պէօյէ արզու իտէր իսէնիզ, պիրլիքտէ գալըրզ էյի պիրպիրիմզտէն չօգ խօշնուտ օլաճաղզ. . .

Շուլց.—Հագգրմտա թէմամրյա էմնիյէթ իտինիզ. . . Իսրաղ ինթիհինիզ խայրխահլրղա մուգապիլ պէն տէ հիչ պիր թէքեասիլտէ պուլընմայաճաղրմ. . . իշպու խայրխահլրղընընդտան տօլայը միթէչէքքիր վէ միննէթտարրմ։

Պու իքիսի՝ եէքտիկէրինին էլինի սրգտրգտան սօնդրա, Ժօրժ՝ խասթախանէ մէմուրիյնինէ խիթապէն տէտի.

—Պուրատա հիչ պիր թէպէտտիւլ վուգու պուլմայաճագ տրը. իչէ եարար մէմուրար իլէ խատէմէյէ ապա տօգանմայրպ քէնտիէրինէ տօսթ օլաճաղրմ. . . Շիմտի ինթրգ արզու իտէր իսէնիզ վիզիթայա պաչլայալրմ։

Իւչ հէքիմ իլէ Մատամազէլ Պալթիւս՝ մէճնունէլէր տաիրէսինտէն իչէրի կիրիպ, նէօվպէթճի խասթա պագան գարը տախի օնէլէրինտէն կիտէրէք, խասթալարրն օտա գաբուլարընը սրրա իլէ աչմագտա իտի։

Եէր գաթընտաքի պիլճիւմէք օտալար զիյարէթ օլընրպ, իշպու վիզիթա էսնասընտա կէօզէ չարբար հիչ պիր հատխէ վուգու պուլմատը։

Ժօրժ խյրատը սիւվալ իտէր, Ռիթնէր եախօտ Թապիպ մուավինի՝ գրսա գրսա ճէվապլար վէրիր իտի։

Բավլա Պալթիւս՝ բէք զիյատէ միթէէսսիր օլմուշ օլուպ, լաքին իշպու հէյէճանընը պասթրմաղա վէ պախուսուս կիզէմէկէ սայ իտէրէք, տիգգաթը թամէ իլէ մէզքիւր սիւվալ ճէվապլարը տինէմէքտէ իտի։

Պիրինճի գաթա չըգըլտը։

Մէճնունէլէր Թապիպի Ֆ նումէրօլու օտա գաբուսը էօնիւնտէ տուրտու։

Ռիթնէր.—Էվվէլքի կէճէ պիր հարիգ սէպէպյէ կէթիրիլէն կէնճ գարը պուրատա տրը։

Ժօրժ.—Նէօվպէթլէրի բէք տէհշէթլի օլան գարը՞ մը։

Ռիթնէր.—Եվվէթ, էֆէնտիմ։

Խասթա պագան գարը՝ հէր քիլիտ տէ ույան անախթարը չէվիրիպ մէզքիւր օտա գաբուսընը աչտը. զիյարէթճիլէր իչէրի կիրտի։

Ֆիւլ ռէնկինտէ պիր նէվի գապա քէթէն պէպի իլէ տէօչէնմիշ օլան պու օտատա հիչ պիր մօպիլեա պուլընմայրպ, իքի եախագ իլէ ալթը տանէ գատար եօրկան՝ պիր պուճագտա եէրտէքի գապա հասրրն իւզերինտէ երրղըմրշ իտի։

Մաթիլտ Ժանսրլէն՝ ուզուն գումալ սաչլարը ալթուն սրրա իչլէմէյի պիր մանթօ կիպի օմուզլարը իւզերինէ սարգրմրշ օլրրը հալտէ քէմալը սիւբհանէթլի բէնէչէյինին եանընտա տուրմուշ, բարմագլարընն իւզերինտէ «—տօգուզ. . . օն . . . օն պիր . . . օն իքի . . . օն իւչ . . . օն տէօրթ . . . —» տէյու սայը սայմագտա իտի։

Բավլա Պալթիւս՝ գաբուանրն էշիկի իւզերինտէ տուրտու։ Ժօրժ իլէ Ռիթնէր՝ Մաթիլտէ եագլաշտրլար։

Մէճնունէլէր Թապիպի՝ ուսուլճաճրգ մէրգումէնին օմուզընա տօգունտրգտա, Մաթիլտ «սո՛ւս» տէտիքտէն սօնդրա, աղրը վէ պիր սկյագտա պիր սէտա իլէ սայրրրնա տէվամ իտուպ, «—Օն պէշ. . . օն ալթը. . . օն եէտի. . . օն սէքիզ . . . օն տօգուզ. . . —» տէմէսինէ տալմրշ իտի իսէ տէ, Ռիթնէր՝ մէրգումէնն գօլընը թութարագ, քէնտի քէնտիյէ սէօյլէն էսինի գաթ իթտի։

Պունրն իւզերինէ Մաթիլտ Ժանսրլէն արգասընա տէօնիւպ, էթրաֆընա պիր կէօզ կէզտիրտի։

Մէրգումէնին ըէնկի սար սարը քէսիլիշ վէ եիւզիւ պիր չօգ եէրինտէն քէնտի թրնագլարրյա թրալանմրշ օլտրրը հալտէ եինէ հիւսն ու ճէմալի եէրինտէ օլտրընտան, Մատամազէլ Պալթիւս՝ մէրգումէ պէտապախթ գարը լը կէօրիւնճէ զայէթլի միթէէսսիր օլտը, վէ բութ քէսիլիպ եէրինտէ մրիլանտը գալտը։

Մաթիլտ՝ կէօզլէրինի Բավլանրն թարաֆրնա չէվիրտի, վէ անտէն ճէզզ օլընարագ, էօնէ տօղրու էյիլմշ, պէյնունը ուզաթմրշ վէ կէօզլէրինի տայա օնա տիքմիշ օլտրրը հալտէ, Բավլայա տօղրու պիր գաչ ատրմ ալտը։

Զիյարէթճիլէր՝ պու զարիպ մէնզարէտէն, պու ճէզզը ամիպ ու աչիքեարտէն տիչարը հայրէթ ու խթիղրապ օլարագ, պու հալէ բէք զիյատէ մէրագ իթմէքտէ իտիլէր։

Ռիթնէր իլէ Ժօրժ՝ Մաթիլտին Բավլայա տօղրու իլէրլէմէսինէ թընամագտա, լաքին հէնը հաճէթտէ միւտահէլէ իթմէյէ քէնտիլէրինի հաղը վէ միւհէյեա պուլընտրրմագտա իտիլէր։ Ռընէ Ժանսրլէնին հէմշիրէսի տիք տիք վէ զարիպ զարիպ պագմագտա վէ գարմագարրշրզ պիր տիչիւնճէտէ պուլընմագտա իտի։ Հիչ չիւսկէ եօգ տրը քի, պու էսնատէ պիշարէ տէլի գարընն խասթա զիհնինտէ պէօյիւք պիր ալավէրա վար իտի։

(Տէլոմ)

մէմուրիյնինէ խիթապէն տէտի.

—Պուրատա հիչ պիր թէպէտտիւլ վուգու պուլմայաճագ տրը. իչէ եարար մէմուրար իլէ խատէմէյէ ապա տօգանմայրպ քէնտիէրինէ տօսթ օլաճաղրմ. . . Շիմտի ինթրգ արզու իտէր իսէնիզ վիզիթայա պաչլայալրմ։

Իւչ հէքիմ իլէ Մատամազէլ Պալթիւս՝ մէճնունէլէր տաիրէսինտէն իչէրի կիրիպ, նէօվպէթճի խասթա պագան գարը տախի օնէլէրինտէն կիտէրէք, խասթալարրն օտա գաբուլարընը սրրա իլէ աչմագտա իտի։

Եէր գաթընտաքի պիլճիւմէք օտալար զիյարէթ օլընրպ, իշպու վիզիթա էսնասընտա կէօզէ չարբար հիչ պիր հատխէ վուգու պուլմատը։

Ժօրժ խյրատը սիւվալ իտէր, Ռիթնէր եախօտ Թապիպ մուավինի՝ գրսա գրսա ճէվապլար վէրիր իտի։

Բավլա Պալթիւս՝ բէք զիյատէ միթէէսսիր օլմուշ օլուպ, լաքին իշպու հէյէճանընը պասթրմաղա վէ պախուսուս կիզէմէկէ սայ իտէրէք, տիգգաթը թամէ իլէ մէզքիւր սիւվալ ճէվապլարը տինէմէքտէ իտի։

Պիրինճի գաթա չըգըլտը։

Մէճնունէլէր Թապիպի Ֆ նումէրօլու օտա գաբուսը էօնիւնտէ տուրտու։

Ռիթնէր.—Էվվէլքի կէճէ պիր հարիգ սէպէպյէ կէթիրիլէն կէնճ գարը պուրատա տրը։

Ժօրժ.—Նէօվպէթլէրի բէք տէհշէթլի օլան գարը՞ մը։

Ռիթնէր.—Եվվէթ, էֆէնտիմ։

Խասթա պագան գարը՝ հէր քիլիտ տէ ույան անախթարը չէվիրիպ մէզքիւր օտա գաբուսընը աչտը. զիյարէթճիլէր իչէրի կիրտի։

Ֆիւլ ռէնկինտէ պիր նէվի գապա քէթէն պէպի իլէ տէօչէնմիշ օլան պու օտատա հիչ պիր մօպիլեա պուլընմայրպ, իքի եախագ իլէ ալթը տանէ գատար եօրկան՝ պիր պուճագտա եէրտէքի գապա հասրրն իւզերինտէ երրղըմրշ իտի։

Մաթիլտ Ժանսրլէն՝ ուզուն գումալ սաչլարը ալթուն սրրա իչլէմէյի պիր մանթօ կիպի օմուզլարը իւզերինէ սարգրմրշ օլրրը հալտէ քէմալը սիւբհանէթլի բէնէչէյինին եանընտա տուրմուշ, բարմագլարընն իւզերինտէ «—տօգուզ. . . օն . . . օն պիր . . . օն իքի . . . օն իւչ . . . օն տէօրթ . . . —» տէյու սայը սայմագտա իտի։

յիլ տիր· պիր մէմուր՝ վաղիֆէսլին էյլ իլֆա իտուպ իմմէտիկի՝ նէզարէթ թահրիրնտա պուլլնարբրվամասը սէկսկսկլէ իշլնտէ իհմալ կէօմթէրիր իսէ, պու իհմալը նէզարէթին ատէմը վուղուինտէն տօլալը գէլբ-դէր չէ հիւքմիւնիւ ալամագ· նէզարէթէթ մէմուր օլանլարը ատէմը տիգգամթը պիր գուսուր օլարը կիպի, պու հալտէն իսթիֆատէ իմմէք իսթէյէն մէմուրը իհմալի տէ, թէպգը ծնրն կիպի պիր գապահամբը· պունլարրն հէր իրիսի տէ մէսուլ օլուպ, եէքսիկէրինի կէօսթէրէրէք թէպրիյէի զիմմէթ իմմէյէրի միմքին օլամագ·

* * *

Վաղիֆէ հագգընտաքի միսթալէթլրը պու գատար թարիֆատէն սօնրա, պլտտէ՝ հէր մէմուրիյէթին թպրիի նէմիմէյէրինտէն օլան չու խուսուսաթրն, նէ սուրէթի իլէ թէլագգը իտիլէքտի օլտրը հագգընտա պիր գաշ սէոզ սէոյլէմէկէ լիզում կէօրիւյօրուզ·

Ցէվարին պիրինտէ էն ուֆագ պիր շիւպէյէ կիտիլսին· էքսէրիա կէօրիւրիւրքի վաղիֆէտէ տրդգաթ-սըղրդ իշլուն միւլազիմ՝ մուվազզաֆ մէմուրը, մուվազզաֆ մէմուր մուգայիտի, մուգայիտ՝ միւմէյիզի, միւմէյիզ տէ՝ տահա-քէնտի ֆէվգինտէ պուլլնանը կէօսթէրիր· Էկէր վաղիֆէսինի հագգընտա իլֆա իտէն պիր մէմուր վար իսէ օ տա վէզայիֆին ատէմը հիւսնը իլֆասընա պէհանէ ատտ իտիլիպ, «պու գատար չալըշը.յօր տա նէ՞ օլմուշ» տէնիլիր·

Իշթէ ուսուրը մէմուրէնին միհկէրը լայզընտա ատէմը ճէրէյանը, շուուպաթը իտարէտէն քէնտիլէրինտէն պէքլէնէն տէրէճէտէ իսթիֆատէ օլընամամասը էն զիյատէ վաղիֆէնին պու սուրէթլէ թէլագգը իտիլմէսինտէն իլէրի կէլիր· մաֆէվգտէ պուլլնան պիր մէմուրը քէնտի խրտմէթինի հիւսնը իլֆա իմմէմէսի՝ տիկէրլերինէ իհմալ վէ եա թէքեասիւլէ պէհանէ թէշքիլ իտէմէզ·

Պիր մէմուր՝ խրտմէթինտէ թէքեասիւլ վէ եա իհմալ իմմիշ իսէ՝ մէսուլ տրը· անը քէնտի իհմալընա պէհանէ իմթիհազ իտէն մէմուր տա մէսուլ տրը· Պիր ատամին կիւնահը, տիկէրինին կիւնահընը աֆվ իմտիրէմէտիկի կիպի, պիր մէմուրն թէքեասիւլիսէ տիկէրինին թէքեասիւլինի մէսուլիյէթտէն գուրթարամագ·

* * *

Ֆագաթ «Մէսուլիյէթ» նէ՞ տիր· Պիլտտ «վաղիֆէ» նէ գատար եանլրշ անյաշրմիշ իսէ, մէմուլիյէթ տէ • նիսպէթտէ եանլրշ թագտիր իտիլմիշ տիր·

Էքսէր մէմուրլարբրմզը «մէսուլիյէթ» տէմէքլէ, անճագ «մուհաքէմէ թահրիրնա ալընմագ» վէ «տիչարը միւճադաթի օլագ» անլարլար· Եանլրզը պու իքի չէյտէն գօրգարլար· քէնտի նագարլարրնտա պունտան պաշգա մէսուլիյէթ եօք տրր·

«Մէսուլիյէթ»ի պու սուրէթլէ թագտիր իմմէք՝ ինսանը պիր «մաքինա» հալինէ կէթիրմէք տիմէք օլուր·

Հալ պու քի, ինսան, Բէֆէ+++ր վէ Բէֆէյ խասսէլէրինէ մալիք պիր մախլուգ օյմաղլա, մատտի մէսուլիյէթտէն մաատա, պիր տէ մանէվի մէսուլիյէթ օլտրզընը պիրմէսի լազմ կէլիր·

«Վաղիֆէյնին նէ՞ օլտրզընը պիրմէք՝ «մանէվի մէսուլիյէթ»ին էհէմ միյէթինի տէ թագտիր իմմէքլէ միւմքին օլապիլիր·

Էկէր տէվարիրը հիւքիւմէթտէ հէր մէմուր՝ քէնտի վաղիֆէսինի պու սուրէթէլէ թէլագգը իմմէ, թէրագգըյմիր հաղրլէ նէ՞ գատար ասլի պիր մէրթէպէյէ վասլ օլուրը·

Հալ պու քի «մանէվի մէսուլիյէթ»ի թագտիր իտէն մէմուրլարբրմզ բէք աղ տրը· Մատտի մէսուլիյէթտէն էօթէսի տիւշունիրմէմէսինին նէթիճէսի իսէ, հէր իտարէ նէ հալտէ լսէ օ հալտէ գալմասը վէ թէրագգընն բէք միւշքիլ վէ բէք եավաշ հասրլ օլմասը օլուր·

Ցիգգամի իտիլսին, էքսէր տէվայիլտտէ հիւքմ իտէն հալ նէ՞ տիր· Գուրբլմզ պիր մաքինայը իշլէթմէք կիպի, մուամէլաթա տէվամ իմմէք, կէլէն քեաղըտա ճէվապ եազագ, իշ թօքլանմզ իսէ, եավաշ եավաշ թէսմիյէ իմմէք, վէյհասրլ մատտի սուրէթտէ մէսուլիյէթ կէթիրէպիլէճէք ահվալտէն իճթինապ էյլէմէքտէն իպարէթի տիր· Թէլագգըյա տօզրու եէնի պիր թէշէպպուս (Բէ-Ռէ-Բէ), եէնի պիր էսէրի իմթիզամ հէր իշլն մէմուրընտան արանրմասրն· իտարէնին իմթիզամընը օլան չէյլերի պիրէ 40—50 սէնէտէն պէրու նասրլ պաշլամշ իսէ, օ սուրէթլէ տէվամ իտէր, մէմուրընա նի՞չին էշլէ օլտրզը սիւվալ իտիլտիքտէ, «պէն կէլտիկիմտէ պէօրէ պուլաշմն ճէվապընը վէրիր·

Պիր մէմուրը մէմուրիյէթ պաշրնա կէլտիկի զէման մէվճուտ օլան իմթիզամընզրզրն տէվամը, անը մէսուլիյէթը մատտիյէտէն գուրթարա պիրէ, մէսուլիյէթը մանէվիյէտէն հիչ պիր զէման գուրթարամագ· Պիր աղ եվվէլ տէտիկիմիզ կիպի, մէմուր հէրա տէ-յիլ տիր, Բ-ա տրր· վէ-մատամքի ինսան տրր-ֆէնա չէյն օպամագ, անրն լիւզում իսլամրնը թագտիր իմմէք խասսէսինի հալզ տիր· լիւզումը անլաշրլան իսլահաթը իճրա իմմէքէ՝ տաիի Ֆ-ա-էյէն տիր· պու մէսուլիյէթ մատտի սուրէթտէ մուճիպը ճէղա օլմասա պիրէ, պու խուսուս անրն էհէմմիյէթը մանէվիյէսինի հիչ պիր վագքի թագտիլ իտէմէզ·

«Վաղիֆէ» վէ «մէսուլիյէթ» մէսէլէսինին ասրլ էհէմմիյէթի չու եօգարրտա պէյան իմթիհիմիզ մատէլէրտէ տիր· «Վաղիֆէ» տէյէրէք անճագ մաքինա կիպի պիր խրտմէթի իյֆա իմմէք անլաշրլմամասը տրր· «մէսուլիյէթ» քէլիմէսիրէ անճագ «մուհաքէմէ» վէ «միճաղաթի»ը մուճիպ օյանճագ չէյլէր խաթրրա կէթիրիլմէմէլի տիր·

ԲՆԱԽՕՍԱԿԱՆ

ԿԱՄՔ

Մենք մեր կողմանէ սիրտ ջանամք կարելի եղածին չափ դիւրըմբռնելի ընել ուղղին կամ ըսուած բարձրագոյն եւ նորածին կարողութեան դրական մեկնութիւնն առանց երբէք երեւակայեալ բնազանցական զօրութեանց եւ ուժերու միջնորդութեան դիմելու։

Ընթերցողք զուրկ ըլլալով ուղղին այս բարձրագոյն կարգի գործողութեան բացատրութիւնը իրապէս ըմբռնելու նախապատրաստութիւններէն, ի հարկէ ստիպեալ պէտք պիտի ունենամք միշտ օրինակներու եւ կրկնութիւններու, այս պակասը կարելի եղածին չափ անզգալի ընելու նպատակաւ։

Ամեն բանէ առաջ, սա ամենակարեւոր կէտը գիտնալ հարկ է որ, ուղղին կազմակերպութեանը մէջ իրարմէ անդամազնոյնպէս եւ պաշտօնավարապէս տարբեր երկու կարգի տարերք կան· մին լոկ շէ-ցմանց, եւ միւսն ալ լոկ շարժմանց յատկացեալ։

Հիմայ գիտնալ հարկ է թէ՝ ուղղին զգացմունքն եւ շարժմունքն ըսելով ի՞նչ իմանալու է։

Ուղղին զէ-ցմանէ ըսելով կիմանամք յուզմունք, կիրք, զայրոյթ, խիղճ, տեսնել, լսել, շօշափել, սէր, համակրութիւն, հակակրութիւն, փափաք, բաղձանք, ներքին դրդմունք, բնազդմունք, բնական յարումներ, ամեն կարգի մտրութեանց եւ առաքինութեանց ներքին մղումներ, հաճոյք, ուրախութիւն, տրտմութիւն, վհատութիւն, եւլն։

Այս աղէկ· բայց ուղղին շարժմանէ ըսելով ի՞նչ տեսակ գործողութիւններ իմանալու է։ Այս ուրիշ կերպով չէ, բայց միայն օրինակներով կըրնամք հասկցնել։ Առ գրիչը ձեռքդ եւ Գերմանական ամենակատարեալ պաղ արեամբ թուաբանական բարձրագոյն խնդիր մը լուծելու ձեռնարկէ։ Այն միջոցին ինչ ինչ կարգի գործողութիւններ որ կը կատարուի ուղղիդ մէջ ամենայն գիտակցութեամբ, բոլորն ալ նորա շարժական տարերաց գործունէութեան արդիւնքն են։

Եթէ փաստաբան ես, ինչ դատ որ պիտի վարես երկու օր վերջը, դատավարութեան ատեն քեզի հետզհետէ ուղղուելիք հարցմանց պատասխանները օրինաց համաձայն պատրաստելու համար հարկ եղածը խորհէ· այն միջոցին ուղղիդ մէջ մտաւորական ինչ ինչ կարգի գործողութիւններ որ ամենայն կարգապահութեամբ կը կատարուին, բոլորն ալ ուղղին շարժական խումբերուն գործունէութեան արդիւնքն են։

Եթէ վաճառականութեամբ կըզբաղիս, խորհէ թէ այն ինչ գործէն տասը հազար ոսկի պատուականապէս ներս նետելու համար որո՞ւ եւ ի՞նչ կերպով հարիւրաւոր սուտեր ըսելու է, ի՞նչ ինչ կարգի վարպետութիւններ գործածելու է, որո՞ւ տունը քակտելու է, որո՞ւ շողքորդութիւն եւ կեղծաւորութիւն ընելու է, Աստուծոյ անունը վայ քանի՞ քանի անգամներ սուտ տեղը երդում ընելու է, քանի՞ քանի անգամներ եկեղեցին մօտը վառելու է, քանի՞ քանի անգամներ կարօտ խելքոդդ Աստուած խաբելու ջանքեր ընելու է։

Արդ, այն միջոցին ուղղիդ մէջէն ինչ ինչ կարգի սաղաբերական գործողութիւններ որ կը կատարուին, բոլորն ալ առանց բացառութեան նորա շարժական տարերաց գործունէութեան արդիւնքն են։

Ընդհակառակը եթէ աղքատ տղայոց կրթութեան, դատարարութեան փափաքով վառեալ դպրոց մը կառուցանելու մտադիր ես, խորհէ չէնքին ձեւին, տարածութեանը, ընելիք զոհողութեանդ եւ աշակերտներուն առանդուելիք գիտութեանց վրայ։ Այն միջոցին ինչ ինչ կարգի մարդավայել եւ առաքինական գործողութիւններ որ կը կատարուին ուղղիդ մէջ, բոլորն ալ կը պատկանին նորա շարժական տարերաց գործունէութեան։

Բայց պիտի ըսուի թէ՝ մենք շարժում ըսելով կիմանամք պարզ տեղափոխութիւն, սրտի, թոքերու, ստամոքսի, աղիքներու, գլխու, մատերու, ձեռաց, ոտից, աչաց եւլն։ Այո՛, ասոնք ալ շարժմունք են։ բայց ասոնք լոկ մեքենական եւ ստորին դասի շարժումներ բլալոնվին, ջղային դրութեան ալ ստորին մասերուն միջոցաւ կը կատարուին, այսինքն ողնածուծին։ Քանի որ ուղղին անդամաղնական հիւսքն, կազմակերպութիւնն, ինչպէս նաեւ պաշտօնավարական հանգամանքներն, աւելի բարձր, վսեմ, նուրբ, հարուստ, ճոխ եւ իրերախառն են, բնականաբար նորա շարժական տարերաց գործունէութիւնքն ալ վսեմ, բարձր եւ հարուստ կըլլան եւ տեղի կուտան մտային բարձրագոյն գործողութեանց, այսինքն խորհիլ, տրամաբանել, բաղդատել, հաշուել, հակակշռել, պատմել, նկարագրել, գիտակցութեան եւ ոճին գաղափարը տալ։

Բնախօսական այս կարեւորագոյն ճշմարտութիւնը անգամ մը որ ըմբռնեցինք, անցնիմք մէկ ուրիշին, այսինքն ուղղին զգայնութեան· շարժական կայարանք ուղղակի կամ անուղղակի թէ անդամաղնոյնպէս եւ թէ պաշտօնավարութեամբ իրարու հետ կապուած են, անանկ որ՝ երբ ո եւ է պատճառով մը զգայնութեան ո եւ է կայարաններէն մէկուն գործունէութիւնը սկսի երեւան գալ, գործողութիւնը փոխանակ հոն սահմանափակ մնալու, կը տարածուի նորա յարակից գտնուող շարժական կայարանաց, եւ անոնց ալ գործունէութեան երեւան գալուն տեղի կուտայ· եւ այս ալ փոխադարձաբար, այսինքն զգայնութիւնք՝ շարժանց, եւ շարժմունք ալ զգայնութեանց· զորօրինակ, երբ հայր մը յիշելու որ ըլլայ իւր սիրելի զաւկին կորուստը, կը յա-ղ-ի, այսինքն ուղղին կ՝ղէ-յ· այս յուզումը, այս զգայնութիւնը հետզհետէ շարժական խումբերու հաղորդուելով, այս վերջիններն ալ կըսկսին գործունէութեան, եւ որով տեղի կունենան մտային ուրիշ կարգ մը գործողութիւնք ալ, որոնցմով վշտացեալ հայրը կը յիշէ որդւոյն դէմքը, բնաւորութիւնքը, խօսքերը, գործերը, հիւանդութեան տեսակը, վասնած ստակը, դարմանող բժիշկները· քիչ մը եաքը կրսկսի լալ, ողբալ, յուզուիլ, հառաչել, խօսիլ, կըզգայ բովանդակ յօրինուածոյն մէջ ցնցում մը, կը շարժէ ոտքերը, ձեռքերը, սրբոյ կը փափախի· վերջապէս փոխադարձաբար իրարու կը յաջորդեն շատ մը զգացմունք, յուզմունք եւ շարժմունք, եւ քիչ մը ժամանակ այսպէս շարունակելէ վերջը, գործունէութեան մտնակցող ջղային կեդրոնները ուժաթափ կըլլան եւ կը դադրին պաշտօնավարելէ։

Բարութեան ատեն մարդ կըսկսի խօսիլ, պօռալ, հառաչել, հայհոյել, ձեռքերը, ոտքերը, գլուխը շարժել, ընդառաջութիւնը ուժով եւ ստոյգութեամբ կը կատարուի, սրտին շարժմունքը կաւելնան, լոկ մեքենաբար։

Ուրախութեան ատեն մարդ կըսկսի խօսիլ, վազել, սպրել, ծիծաղիլ, այլանդակ շարժումներ ընել լոկ մեքենաբար։

Նորածին մանուկին շրթունքն, լեզուն, կոկորդն, բերանն կըսկսին լոկ մեքենաբար շարժիլ, մօրը ծիծին ծայրէն գոյացած շօշափման զգացումէն միայն։

Ուրիշ կարեւորագոյն կէտ մ՚ալ Հոս իրաւունք ունիմք հարցնելու թէ՝ միթէ տնսխալաբար, ամեն ատեն եւ ամեն պարագայի մէջ ո եւ է կարգի զգացմանց եւ շարժմանց կայարաններ՝ փոխադարձաբար իրարու գործունէութիւնք երեւան կը բերե՞ն թէ ոչ։ Այո՛, ուրիշ կերպով չկրնար ըլլալ, այս է ուղղին պաշտօնավարական եւ բնախօսական կենաց օրէնքը· ո՛չ զգայնութեանց կայարաններուն գործունէութեան պատճառաւ գոյանալիք շարժմունքն կրնամք արգիլել, եւ ոչ ալ շարժական տարերաց գործունէութեանն գոյանալիք զգացմունքն կամ յուզմունքն։ Բայց սա կայ որ, անոնց կըրնամք տարբեր ուղղութիւններ տալ, կրնամք այլակերպել արդէն սկսուած գործողութիւն մը, առանց նորա տեղի տուող ջղային դիծը, ջղային կարողութիւնը կամ շարժումը ջնջելու, եւ այս ալ ըսուած բարձրագոյն կարողութեամբ։ Օրինակով մը բացատրեմք մեր այս ըսածը։

Անհատ մը կը ծնանի բնականէ բարկարտութեան զօրաւորագոյն յարումներով կամ զգացումներով։ Գիտեմք թէ բարկութիւնը կ՚արտայայտուի այլ եւ այլ կարգի շարժումներով· պօռալ, գոռալ, խօսիլ, հառաչել, ոտից, ձեռաց եւ գլխու շարժումներով, շարժմունք՝ որք իւրեանց կողմանէ ուղղին մէջ այլ եւ այլ զգացմանց խումբերու գործունէութիւնը երեւան կը բերեն։ Բայց այս բարկասիրտ մարդը կը գտնուի այնպիսի դիրքի մը մէջ ուր սպիտած է միշտ ինքզինք զսպելու, եւ որով վերոյիշեալ արտաքին շարժմունք տեղի չեն ունենար· ողորմելին ոչ կրնայ խօսիլ, ոչ պօռալ, ոչ հարուածել։ Բայց ջղային այն հոսումը, այն ոյժը՝ որ սոյն արտաքին շարժմանց տեղի պիտի տար, ո՛ւր գնաց, ի՞նչ կարգի ուղղութիւններ առաւ, ի՞նչ կարգի շարժմանց տեղի տուաւ։ Սոյն շարժմունք ուղղութիւններն փոխելով տեղի ունեցան ստամոքսին, աղեաց, սրտին, թոքերուն, կուրծքին, լեարդին, ուղղին եւ այլ գործարանաց մէջ։ եւ ասոնց մէջ տեղի տուին բնականի հակառակ առողջութեան վնասակար կարգ մը շարժմանց, անանկ որ նոյն բանը եթէ յաճախ կրկնուելու ըլլայ կրնայ պատճառ տալ ներքին գործարանաց մասին այլ եւ այլ կարգի հիւանդութեանց եւ վերջնական մահուամբ։

Արդարեւ կան երբեմն անձինք որ ո եւ է զգացմամբ վերջին աստիճան ոյժով եւ զայն սանձելու մտային ուժով, այսինքն կամքով ալ՝ տկար ըլլալնին, երբ ստիպուին մինչեւ վերջը ինքզինքնին զսպել, համբերել, կուգայ միջոց մը որ կը մեռնին։ Այս պատճառաւ է որ վշտացեալք, որչափ լան, ողբան, հառաչին, խօսին՝ ներքին խաղաղութիւն մը, գոհունակութիւն մը, հանգստութիւն մը կ՚զգան· եւ ճիշդ այս պատճառաւ է որ վշտացեալք մարդ կը փնտռեն վիշտերուն վրայ խօսելու համար։

Բայց ի՞նչ բանի համար է որ երբ արտաքին՝ այսինքն ձեռաց, ոտից եւ այլն շարժմունք դէպի ներքին գործարանաց մէջ ուղղութիւն մը առնելու որ լինին, գործարանաց եւ պաշտօնավարական խանգարմանց տեղի կուտան, վասն զի ներքին բոլոր գործարանաց շարժմունքն ժամացոյցի շարժմանց նման կանոնաւորուած եւ միակերպ են· աւելի կամ պակաս շարժմունք միշտ վնասակար հետեւութիւններու տեղի կուտան· մանաւանդ երբ վերջին աստիճան դիտելու որ լինին բնախօսական սահմաններէն· երբ սրտին շարժմունքը զորօրինակ կրկնապատկուին որ եւ է պատճառով մը, կրնան մահ պատճառել· նոյնպէս ալ ստամոքսին եւ աղիքներուն շարժմունքն վերջին աստիճան սառականալուն կրնան ուշ կամ կանուխ մահուան տեղի տալ, մինչդեռ ձեռքերնիս, մատներնիս, ոտքերնիս, կոկորդնիս, լեզունիս այլ եւ այլ ուղղութիւններով, աւելի կամ պակաս սառակութեամբ կրնամք շարժել՝ առանց ո եւ է վնաս մը պատճառելու։

Կամքն մտաւորական այն գործողութիւնն է, որով մարդ կ՚ըլլայ ուղղին զգացմունքն, յուզմունքն, կիրքերն, դրդմունքն, եւ անոնցմէ գոյանալիք շարժմանց սաստկութիւնն եւ ուղղութիւնքն չափաւորել, առանց վնասուելու։ Կամքն մտաւորական այն ամենանուրբ եւ վերջին աստիճան իրերախառն գործողութիւնն է, որով ուղղը փոխանակ իւր ի բնէ ունեցած սեպական կրից, յուզմանց, դրդմանց, յարումներուն, բնազդմանց եւ ասոնցմէ գոյանալիք շարժմանց մեքենաբար հնազանդելու, կը հնազանդի անհատին եւ ընկերութեան բարօրութեան պահանջմանց համակերպելով պաշտօնավարելու։ Կամքը մտային այն գիտակից գործողութիւնն է, որով մարդ կը քաջէ դէպ ի յառաջդիմութիւն, դէպ ի կատարելագործութիւն, հեռանալով աստիճանաբար իւր գազանական ծագումէն։

Հոս ուշադրութեան արժանի կարեւորագոյն կէտ մ՚ալ ունիմք նշանակելու, որ խնդիրը կը լուծէ վերջնական կերպով եւ կամքն բառին դրական մեկնութիւնը յայտնապէս մեր աչաց առջեւ կը բերէ։

Քանի որ ըսինք թէ ամեն զգացմունք անպատճառ շարժմանց, եւ ամեն շարժմունք ալ անպատճառ զգացմանց տեղի կուտան, ուրեմն կամքն ի՞նչպէս կըրնայ չափաւորել մեղմացնել զանոնք, ո՞ր կը տանի անոնց տեղի տուող ջղային հոսումներուն մէկ մասն, միթէ կը ջնջուի՞ն· ոչ, չեն ջնջուիր, հապա նոյն իսկ կամքն ըսուած մտային բարձրագոյն գործողութեան տեղի կուտան, այսինքն փոխանակ ոտից, ձեռաց, աչաց, լեզուի, կոկորդի, արտաքին եւ միանգամայն ստորին դասի շարժումներով արտայայտուելու, կը մնան նոյն իսկ ուղղին մէջ եւ հոն մտաւորական եւս աւելի բարձրագոյն եւ վսեմագոյն գործողութեանց վերածուելով, կը յօրինեն վերջապէս կամքն ըսուած արդիւնքն եւ իրրեւ կամքն կ՚արտայայտուին։ Ուղղին մէջ եւ ոչ մէկ պաշտօնավարական շարժում մը, գործունէութիւն մը, դիտ մը, կարողութիւն մը չկորսուիր, չի ջնջուիր· հապա միշտ իրապէս, իսկապէս նոյնը մնալով կրնայ այլակերպիլ եւ զանազան արդիւնքներ տալ, ինչպէս լոյսը կրնայ փոխուիլ ջերմութեան, էլէքտրականութեան, ջերմութեան, շարժման, առանց երբէք կորսուելու։

Երանելի է այն ուղղը, որ ունի առատապէս իւր հիւսիսը մէջ բնախօսական այն մասնաւոր հանգամանքը, որով ի հարկին անոնց գործունէութեանը այն ինչ ուղղութիւնները տալ եւ այն ինչ մտային գործողութիւնները յառաջ բերելով, այս ինչ կամ այնինչ արդիւնքն ալ կրնայ երեւան բերել· ցաւալի է որ այս ալ ամեն ուղղի գործը չէ։ Ուղղին վնասակար եւ պարագային անյարմար գրգռմանց ուղղութիւնք, որ պիտի արտայայտուին վնասակար եւ պարագային անյարմար արդիւնքներով, անոնք ուղղին մէջ պահել եւ ջղային տարբեր գործողութեան մը վերածելով օգտակար եւ պարագային պատշաճ արդիւնքներ գոյացընելու հանգամանքը ամեն ուղղի հասարակ նոյնը չէ։ Կանայք այս մասին բախտաւորմամբ արանց, աւելի տկար են եւ որով աւելի գերի իւրեանց կրից եւ զգացմանց։ կանանց այս թերութիւնը կարծել տուած է թէ աւելի զգայուն են, ձգնեք որ արական սեռէն պակաս զգայուն են, սա ալ դիտնալու է որ մարդս կապրի իբրեւ մարդ, իբրեւ վսեմագոյն արարած, աւելի իւր ուղղին տրամաբանական կարողութիւններովը, քան թէ զգացմամբը· կան կենդանիներ որ երբեմն զգացմամբ մարդս կը գերազանցեն, բայց չըկայ կենդանի մը որ տրամաբանական հանգամանքներով գերազանցէ մարդս։

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ
(Շարունակ.)

ՍՕՍԻԷԹԷ ԺԻՆԷՐԱԼ ՏԸ Լ՚ԱՄԲԻՐ ՕԹՕՄԱՆ

(Շէրտերը Ո-ա-դիէ Պանդը)

Բէնճէնպիհէ կիւնիւ Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասրնն հիսսէսարան մէճլիսը ուսումիսի՝ 23ինճի տէֆա օլարագ Գալաթատա Մ. Հ. Ֆօսթրը-ըն թահթը ըկիասէթինտէ ագտը իճթիմա խսրէք, Մէճլիսը Խտարէսի բարօրթօսը գրաաթ օլընմզը տրր· Իշպու բարօրթօնրն մէվատտը միւնտէրիճէսինտէն անպայրտրզրնա կէօրէ, պիրճիսմէ Տէրսաատէթ պանդալարընն պու լրտրգլարը միշքիլ սէնէյէր կիպի կէչէն սէնէ տախի Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասը՝ քէմալը մէհարէթ վէ պասիրէթլէ իտարէ ուսուր ու մէսալիհ իմմիշ տիր· Եվվէլ պէ էվվէլ, 1887 մայիս 23տէքի մէճլիսը ուսումիտտ վերիկէն գարար մուճիպինճէ Շիրքէթը Ուսումիյէնին երիրմի պէն հիսսէսի փէխս ու իմճա իտիլտիկնի զիքր իտիլմի Իշպու գարարը սախպ մուճիպինճէ, շիրքէթին սէրմայէսի չիմտի 480000 Ինկիլիզ լիրասընա թէնէզզուլ իմմիշ վէ 6չար Ինկիլիզ լիրալրգ 80000 հիսսէտէն ի պարէթի գալմըշ, վէ հիսսէյէրին պէտելի թէվամը յրա ախզ օլընմզը տրր· Քէզալիք բարօրթօր մ զբիւրտէ մաէլմէմնիյէ օգունարընա կէօրէ, Օսմանը Պանդասը յրա ախիրէն հուսուլէ կէլէն պիր սուրէթի թէվգիկ մուճիպինճէ, Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասընն կէչէն դեկտ· 31տէ թաղլնէի տէվլէթտէն մամլուպը գաան 149,498 Օսմանը լիրալրգ մէպլաղրն նրսթը պու սէնէ զարֆընտա վէ նրսթը տիկէրի տախի կէլէճէք սէնէ թէէտիյէ օլընճագ տրր· Քէզալիք Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանդասը՝ 100տէ 4 ֆայիզլի Եունան իսթիդրազրնա իշթիրաք իտուպ, պու սայէտէ Եունան իսաղնէսինտէն օլան էվվէլքի քեաֆիֆէի մամլուպամլարընը սրբասընա գօյմուշ, վէ քէզա 125 ֆրանգլրգ Եունան գայմէսի 100 ֆրանգ իմիյին հոսումներուն մէկ մասն, միթէ կը ջնջուի՞ն· ոչ, չեն ջնջուիր, հապա նոյն իսկ կամքն ըսուած մտային բարձրագոյն գործողութեան տեղի կուտան, այսինքն փոխանակ ոտից, ձեռաց, աչաց, լեզուի, կոկորդի, արտաքին եւ միանգամայն ստորին դասի շարժումներով արտայայտուելու, կը մնան նոյն իսկ ուղղին մէջ եւ հոն մտաւորական եւս աւելի բարձրագոյն եւ վսեմագոյն գործողութեանց վերածուելով, կը յօրինեն վերջապէս կամքն ըսուած արդիւնքն եւ իրրեւ կամքն կ՚արտայայտուին։ Ուղղին մէջ եւ ոչ մէկ պաշտօնավարական շարժում մը, գործունէութիւն մը, դիտ մը, կարողութիւն մը չկորսուիր, չի ջնջուիր· հապա միշտ իրապէս, իսկապէս նոյնը մնալով կրնայ այլակերպիլ եւ զանազան արդիւնքներ տալ, ինչպէս լոյսը կրնայ փոխուիլ ջերմութեան, էլէքտրականութեան, ջերմութեան, շարժման, առանց երբէք կորսուելու։

Երանելի է այն ուղղը, որ ունի առատապէս իւր հիւսիսը մէջ բնախօսական այն մասնաւոր հանգամանքը, որով ի հարկին անոնց գործունէութեանը այն ինչ ուղղութիւնները տալ եւ այն ինչ մտային գործողութիւնները յառաջ բերելով, այս ինչ կամ այնինչ արդիւնքն ալ կրնայ երեւան բերել· ցաւալի է որ այս ալ ամեն ուղղի գործը չէ։ Ուղղին վնասակար եւ պարագային անյարմար գրգռմանց ուղղութիւնք, որ պիտի արտայայտուին վնասակար եւ պարագային անյարմար արդիւնքներով, անոնք ուղղին մէջ պահել եւ ջղային տարբեր գործողութեան մը վերածելով օգտակար եւ պարագային պատշաճ արդիւնքներ գոյացընելու հանգամանքը ամեն ուղղի հասարակ նոյնը չէ։ Կանայք այս մասին բախտաւորմամբ արանց, աւելի տկար են եւ որով աւելի գերի իւրեանց կրից եւ զգացմանց։ կանանց այս թերութիւնը կարծել տուած է թէ աւելի զգայուն են, ձգնեք որ արական սեռէն պակաս զգայուն են, սա ալ դիտնալու է որ մարդս կապրի իբրեւ մարդ, իբրեւ վսեմագոյն արարած, աւելի իւր ուղղին տրամաբանական կարողութիւններովը, քան թէ զգացմամբը· կան կենդանիներ որ երբեմն զգացմամբ մարդս կը գերազանցեն, բայց չըկայ կենդանի մը որ տրամաբանական հանգամանքներով գերազանցէ մարդս։

ՏՕԳԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ
(Շարունակ.)

ՍՕՍԻԷԹԷ ԺԻՆԷՐԱԼ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸ Լ՚ԱՄԲԻՐ ՕԹՕՄԱՆ

(Շէրտերը Ո-ա-դիէ Պանդը)

Բէնճէնպիհէ կիւնիւ Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասընն հիսսէսարան մէճլիսը ուսումիսի՝ 23ինճի տէֆա օլարագ Գալաթատա Մ. Հ. Ֆօսթրը-ըն թահթը ըկիասէթինտէ ագտը իճթիմա խսրէք, Մէճլիսը Խտարէսի բարօրթօսը գրաաթ օլընմզը տրր· Իշպու բարօրթօնրն մէվատտը միւնտէրիճէսինտէն անպայրտրզրնա կէօրէ, պիրճիսմէ Տէրսաատէթ պանդալարընն պու լրտրգլարը միշքիլ սէնէյէր կիպի կէչէն սէնէ տախի Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասը՝ քէմալը մէհարէթ վէ պասիրէթլէ իտարէ ուսուր ու մէսալիհ իմմիշ տիր· Եվվէլ պէ էվվէլ, 1887 մայիս 23տէքի մէճլիսը ուսումիտտ վերիկէն գարար մուճիպինճէ Շիրքէթը Ուսումիյէնին երիրմի պէն հիսսէսի փէխս ու իմճա իտիլտիկնի զիքր իտիլմի Իշպու գարարը սախպ մուճիպինճէ, շիրքէթին սէրմայէսի չիմտի 480000 Ինկիլիզ լիրասընա թէնէզզուլ իմմիշ վէ 6չար Ինկիլիզ լիրալրգ 80000 հիսսէտէն ի պարէթի գալմըշ, վէ հիսսէյէրին պէտելի թէվամը յրա ախզ օլընմզը տրր· Քէզալիք բարօրթօր մ զբիւրտէ մաէլմէմնիյէ օգունարընա կէօրէ, Օսմանը Պանդասը յրա ախիրէն հուսուլէ կէլէն պիր սուրէթի թէվգիկ մուճիպինճէ, Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանգասընն կէչէն դեկտ· 31տէ թաղլնէի տէվլէթտէն մամլուպը գաան 149,498 Օսմանը լիրալրգ մէպլաղրն նրսթը պու սէնէ զարֆընտա վէ նրսթը տիկէրի տախի կէլէճէք սէնէ թէէտիյէ օլընճագ տրր· Քէզալիք Սօսիէթէ Ժէնէրալ պանդասը՝ 100տէ 4 ֆայիզլի Եունան իսթիդրազրնա իշթիրաք իտուպ, պու սայէտէ Եունան իսաղնէսինտէն օլան էվվէլքի քեաֆիֆէի մամլուպամլարընը սրբասընա գօյմուշ, վէ քէզա 125 ֆրանգլրգ Եունան գայմէսի 100 ֆրանգ իմիյին պարբյլա տէքօղիթօ պլտնարագ Եունան հիւքիւմէթինէ իմա օլընան 100տէ 6 ֆայրզը 6 միլեօնլրգ խսթիգրազա տարի 500,000 ֆրանգլա միւշթէրէք օրմուշ տրր·

1887 սէնէսինտէ սաֆի քեար օլարագ 26,419·70 Օսմանը լիրասը հասրլ օլուպ, պունտան հիսսէ պաշընա 32·85 դ· թէէտիյէ օլընմզը, վէ պագի գաան 139·70 Օսմանը լիրասը եէնիտէն հիսսա կէչիրիլմիշ տիր·

Բարօրթօտաքի հիսապլար վէ նէթիճէլէր Մէճլիսը Ուսումի թարֆընտան թահսին օլընրպ, պատէհու Սօսիէթէ Օթօման տրՇանժ էտրՎաչեօ Մէճլիսը Խտարէսի ազատրնտան Մ. Լվեէնիսի՝ Սօսիէթէ Ժէնէրալ Պանգասը խտարէսինի մէտոտ ու սէնա իմմիշ, վէ հէյէթը խտարէ իլէ Մէճլիսը Խտարէ ազալարը իշիւն թէշէքքիւր գուրբար թէքլիֆ էյլէմիշ օլմաղլա, հազրը պուլլնան հիսսէտարան՝ պու թէքլիֆի իմթիֆագը արա իլէ զապուլ իմմիշլէր տիր·

ՍՕՍԻԷԹԷ ԺԻՆԷՐԱԼԸՆ
1887 ԴԵԿՏ· 31ՏԷՔԻ
ԱՀՎԱԼԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵՆԻ
(Պիլանչօսը)

Ակտ

	Օ.մ. Լիր.
Ստանտրդ	52,569·30
Մօպիլիա	500
Խազինէի մալիէյէ իսթիզազ	149,498·02
Լսանմը միւսթէլիֆէ	214,347·63
Էվլաք	15,821·61
Իյթիրաքեաթը մալիյէ	70,544·66
Իյթիրաքեաթը սէնայէ	83,275·30
Զրպանտաա գամպիո	6,991·88
Եունա պանա խսթիզրա-գամ (թէէմինաթլը)	16,624·50
Մուխթիլիէր	601·51
Հիսապը ճարի	68,863·80
	679,638·21

Վերէճէ

	Օ.մ. Լիր.
Սերմայէ	525,000
Իհթիյաթ ագչէ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Իլ

Իշպու չէհրը հալը բուժմնին 12ինճի բէնճէնպիհ կիւնիւնէն իթիպարէն Հայտար Բաշա տէմիր եօլու իտարէսինին մարթ 20 թարիխի գաթար իլանը մուճիպինճէ գաթարլարին քեաֆիֆէսի հարէքէթի ի տեճէկ տիր։ Միւսթէնա օլարադ 9 նումէրօլու դաթար՝ արեր էմրէ տեկին եարընդ բազար կիւնէրի հարէքէթի իտեճէք, վէ 6 վէ 13 նումէրօլու էմրաա վէ եօճու գաթարլարը՝ Հայտար Բաշա իլէ եարբմաա արաանտա հարէքէթի էլդէրեճէք տիր։

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօրխանէլի օղլու ճատտէսինէ, 6000 արշին պաղ, մա զ ուլու, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սուֆայը հավի պիր պապ խանէ ֆիլուլթի օլընաճաղընճան, թ ալէպ օլանպարին մաթպասմրգա միւրաճաաթի իմմէլէրի իլան օլընբը։

ՀԻՍԱՊՍԸԶ ԻՇՏԷՆ ԶԻՔԱՆԸԶ ԳՈՒՐԹՈՒԼԸՆԱՄԱԶ

Նիչէ սեբմանէ սահիպլէրիմիզ վէ սարբաճ վէ թիւճճար վէ սարբէսմիզ վար տրը քի, հիասպ մէսելէսինէ Հոլ էհէմմիյէթ վէրմէ յէրէք մուռեթազամ տէֆթէրլէրի օլմասընը ճիհէթիլ, խապէրլէրի օլմազընդան պէգիլ-զարարարա ուզբարար, վէ մ.յէթինան պուլընան մէմուլարընն հիլէ վէ տեսխելէրինի ֆարգ ու թէմեթիզ իտէմէլէր։

Գալաթասրա Սէլանիք խանընտա 11 նումերասը

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ ԷՖԷՆԴԻՆԻ

Մասրահաթկիւզար Օտասը՝ ֆէնոր տէֆթէրէ մուիմպազգ սուբէթտէ տէֆթէր թանզիմինի վէ գաբընընը հիասալարընը թէվֆիկէսինի տերէօհատ իտէր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 25 մայիս

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	099-3/16
Օսմ. էհսամը աչընը	14-1/8
» » գաբանտը	14-1/16
» » Սէրի Ա	24-
» » » Պ	14-3/8
» » » Ս	13-7/8
Օթօման 1871	83-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-5/8
Ռուսիա իսթիգրադը	95-5/8
Մը ղրը ռուչ. մութթահընտէ	79-5/8
» ամթիյաղը	100-1/2
Տանտա Սանիյէ Մբսբը	76-3/4
Ռոյիտ իսթիգրադը	101-3/4
Մ ա ճա լսթ. էհսամը 1877	-
Գաալիս Բարիզ 3 այ վատէ	25-48-60

—

Բարիզ 25 մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	82-90
» » 4½ %	105-72½
Եէնի Օսմ. էհսամը աչընը	14-35
» » գաբանտը	14-27½
Մէ ղ ոռ ուէ	
Սէրի Պ.	14-30
» Ս.	14-22½
Ռումէլի չիմէնտիֆէրի	41-25
Օսմանլը Բէֆիսի էհսամը	-
» Պանգասը	521-25
Գրէտի Լիոնէ	583-75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1465·
Լիոն ագսիոնը	1257-50
Սիւվէյիշ ագսիոնը	218-0
Ռուսիա 5 ½ 1877	100-3/4
Իթալիա էհսամը	98-
Մբսբը ֆոնտ. մութթահընտէ	404-37½
Եունան 5 % 1879	-
Գաալիս 3 այ վատէ	25-30

—

Վիէննա 25 մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գաալիս	126-70
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	20-20

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. ռում. տիւն ագչ. գար.	15-29
» » » էն եիւքսէք	15-30
» » » էն ազաղը	15-28
Պու սապահ աչընը	15-28
Իսթիգրադը տախվիլի տիւն գար.	38-24
» » » էն եիւքսէք	38-26
» » » էն ազաղը	38-20
» » » աչընը	38-20
Մբսբը մութթահընտէ գար.	-
Պու սապահ աչընը	-
Սէրի Ա.	24-20
» Պ.	14-25
» Գ.	15-28
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	41-30
Ագչէ ֆահիի	7-
Բէբօր Ղրչ.	-
Հէվալէսիզ »	10·

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 7-20
Սթամպօլ պանգասը	6-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-26
Ֆրավայ	4-65

ԱԳՕՂԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ.տան		Ղրչ.Բբ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108-12
Մէթալիք »		102-20
Պէշլիք »		103-15
Ալթընըզ »		103-15
Ինկիլիզ լիրասը		111-10
Ֆրանսըզ ալթունը		88-08
Բօլ		80-30
Գրէմից ալթունը		31-20
Գաալսն գայմէսի		10-74

ԹԱՍՖԻՅԷ ԲԵԱՂԸՏԸ

10) լիք քեաղըտ	-
20) » »	11-30
100) » »	-
500)» »	-
5000)» »	11-30
10000)»	-

ԹՔՏԻՎԹՔԷ ՎԱՃՕՔԱՆՔԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարադ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտերիյէ վէ Սուրիա պէյնինետ սիւրաթ բօսթասը։

Բրէվէզիշ գարտահրն թահթը գօմանտասընտա Տագալյէ նամ վապոր 1500 թոնէլաթա համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարադ ալաֆրանկա մայիսին 30ընդը չարշէնպիհ կիւնիւ եօղլէնտէն սոնրա այաֆը. սաաթ 4ում Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ԶԱՆԱԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԻՆ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԼԻՋԷ օղրայարադ բազար երթէսի սապահլայընը 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍԿԼՆՏԷՐԻՏԷՆ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։ Եօղճու պիլէթլէրի ֆամիլեասա վէ կիսիպ կէլմէ արընարգտա, թէնզիլաթ ֆիյաթլա ֆիւրուխթի օլաճաղընդր։

Վապորտա պիրինճի սընֆի սուֆրա թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խրամէթճի գասընը վար տրը։

Երինէ բօսթաի մէգքիւրէնին ԻՍԿԵԼՆՏԷՐԻՏԷՆ հէր չարշէնպիհ սապահլայը հարէքէթ իտէն Պերկիլէթիւշ Շամ վապորլարը տօղրու ԵԱՖԻ.յա հարէքէթի իտու�ա ԻՍԿԷԼՆՏԷՐԻՏԷՆէն 44 սաաթտա ՊԻՏՐՈՒԹԹա վասրյ օլուր, վէ ԹԱՐԱԳԱՆԻՍ. ՄԷՐՍԻՆԷ վէ ԻՍԿԷԼՆՏԷՐՈՒՆԵ օղրար։

Բօսթաի մէգքիւրընն Գրբմբզը ամէնիզէ իշլէյէն վապորլարը հէր ճումասա կիւնիւ Պրինսիպի բօսթա չանթաասընդն միւվասէլէթինտէն սօնդրա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասսուա, Հիւտեյտա վէ Ադէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։

Եօղճու, մոլ վէ էմանէթի եիւքլեթմէք իսթէյինլէր՝ Սթամպօլտա Եմին Խօխիւնտ էֆէնտիրիս պաշչնտա Եէնի Վապիտ խանընտա գումբանեսի մէդքիւրընդ ամէնթէքանէսինէ միւրաճաաթ եիմէյի սիրյէր։

Իշպու ամէնթէքանէ՝ պէտէրի Մբսբրընդ պիլճիւմէյէ բօսթա իտարէխանէլէրինտէ թէէնտիրէ օլընմա է իւզրէ բօսթա բօլեցալարը (Մանասիրօսթ) տաբի իթա խտէր։

Հէր սընդէ եօղճու իչիւն Գէ յօղունտա Տօղրու եօլտա 170 նումերօլու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուդ վէ եվլառը ամէնէիանընա միւրաճաաթ օլընա։

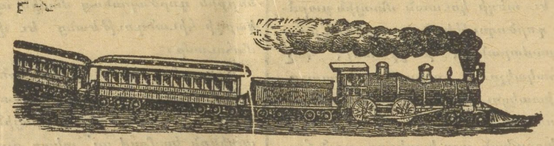

ՍԱԹԸՆ ԱԼՄԱՅԸՆԸԶ

ՊԻՐ ՏԻԳԻԹ ՄԱԳԻՆԱՍԸ

Էվվելինտէն կէօրմէտիքճէ

ՍԻՆԿԷՐ

Նամ Ամէրիգա տ'ուրիչ մաքինասը մաղազալարընը։ Մէգքիւբ Սինկէր ժաբինասը՝ Գալաթասրա Եիւքսէք Գալտրըրմտա Գարաքէօյ չէշմէսինին գարշըսընտա։

120 նումէրօտա

Գէյօղունտա Գալաթա Սէրայը մէքթէպի գարշըսընտա, վէ Աթամպօլտա Մահմուտ Բաշասա 90 նումէրօտա սաթըլմագտա տրը։

Պաշգա հէր եէրտէ Սինկէր տիքիշ ժաբիմասընընն եալընդզ գալալարընը պուլաճագսընդր։

ԹԷՏԻԹՇԷՆ ԳՕԼԱՑԼԸԳ

(Հոֆֆնուբէթ)

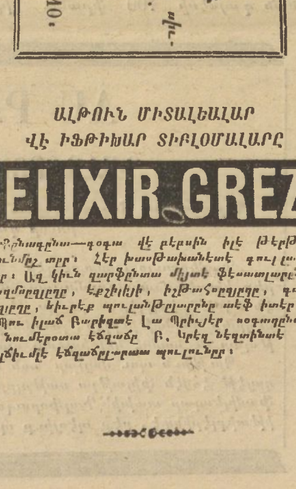

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐ

ՎԷ ԻՖԹԻԽԱՐ ՏԻԲԼՕՄԱԼԱՐԸ

ELIXIR GREZ

Գրինագրնտա—գօգա վէ բէբսին իլէ թէրթիպ օլունմըշ տրը։ Հէր խասթախանէսէ գուլլանըլըր։ Ազ կիւն զարֆընտա միյտ ֆէսատլարընը, հազմսրզլըզը, էքզիմէյի, էշթահսըզլըզը, գանսըզլըզը, եիւքսէք պուլանթըլարընը սէֆ իտէր։

Պու իլաճ Բարիզտէ Լա Պրիւյէր սօգաղընտա 34 նումէրօտա էճզաճը Բ. Սրեղ նէզարինտէ վէ պիշիմիլի էճզաճըլարա պուլունը։

ՃԱՐԳ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

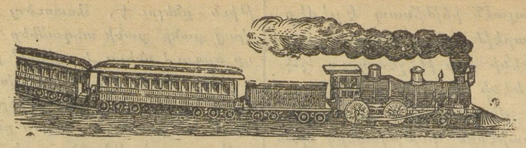

ՃԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ԳԻՒՉԻՒԳ-ՁԷՔՄԷՃԷ

1888 մայիս Մայիս 1տէն իթիպարէն նի էմրէ տէկին եօլ թարիֆասը։

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՝ ԻՒՉԻՒԳ-ԶԷՔՄԷՃԷՃԷ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕ	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Սարայբուրնու էյլէնտէ գարար									ՎԱԳԸԼ ՀԱՐԼԻՔԼԻԹ								Լիսյլէնտէն ուէյտա գարար						
Այամսրլու	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	7 02	7 31
Գուլ-Գարու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 18	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	7 11	7 40
Եէնի-Գարու	6 32	7 02	7 30	7 58		8 54	9 25	10 24	10 50	11 23	11 51	2 02	2 30	3 03	3 59	4 27	5	5 29	6 02	6 31		7 15	7 44
Սամաթիա	6 39	7 08	7 36	8 04		9	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 08	2 36	3 09	4 05	4 33	5 06	5 35	6 05	6 37		7 21	7 50
Եէսի-Գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 09	8 37	9 04	9 32	10 34	10 59	11 33	12	2 12	2 39	3 13	4 09	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 02	7 24	7 54
Մագրիքէօյ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16		10 46		11 45		2 24		3 24	4 21		5 23		6 25		7 14		8 06
Ա.յ-Սթէֆանօ		7 33		8 30	9 04	9 25		10 55		11 55		2 33			4 30		5 32		6 34		7 24		8 15
Գիւչիւք-Զէքմէճէ					9 14					12 03											7 32		

ԳԻՒՉԻՒԳ-ԶԷՔՄԷՃԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41	43	45
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Սարայբուրնու էյլէնտէ գարար									ՎԱԳԸԼ ՀԱՐԼԻՔԼԻԹ								Լիսյլէնտէն ուէյտա գարար						
Գիւչիւք-Զէքմէճէ		6 40										1 40								6 02			
Ա.յ-Սթէֆանօ	6 20	6 49		7 45				8 40		9 45		11 10		1 49		2 50			4 47		5 49	6 13		7 03	
Մագրիքէօյ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51				9 53		11 20		1 59		3	3 56		4 57		5 59	6 27		7 13	
Եէսի-Գուլէ	6 45	7 11	7 39	8 8	8 35	9 4	9 38	10 5	11 04	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 08	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 1	7 25	7 53
Սամ.թիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 8	9 42	10 09	11 08	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16			7 29	7 57
Եէ -Գարու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22			7 35	8 03
Գուլ-Գարու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 10	7 39	8 07
Սթամպօլ	7 05	7 33	8 1	8 31	8 57	9 26	10	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 06	3 34	4 30	5 03	5 32	6 05	6 34	7	7 18	7 47	8 15

Մ.ԻՆՇՈՂԸ՝ — ՃԷՍամէթի ազ օլան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր թրէնտէ գասպուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրիքէօյ պէյնինետ վէ Ֆա օնտան էօթէյէ իչլէյէն թրէնլերտէ դ ապուլ օլունաճագ տրը։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ. ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1888 Ռումի Մարտ 20 ալաֆր։ Ապրիլ 1տէն իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ	2 Էշեա վէ եօշմու	4 եօշմու	6 Էշեա վէ եօշմու	8 Էշեա վէ եօշմու	10 եօշմու	12 եօշմու	Գիւչիւք-Զէքմէճէ մինչև Սամսուն
ՊԻՕԲԻՒԻՏԷՆ	1	2 15	4	8	10 25	11 25	
Հայտար փաշասան	4 35	2 50	4 35	8 35	11	12	
Գէզել Թօփրաք միւվ.	1 43	2 57	4 43	8 43	11 7	12 7	2 628
» » ազի.	1 45	2 59	4 45	8 45	11 9	12 9	
Ֆէն. քէօշէսի միւվ.							3 210
» » ազի.							
Կէօզ Թէբէ միւվ.	1 53	3 07	4 53	8 53	11 17	12 17	5 15
» » ազի.	1 55	3 09	4 55	8 55	11 19	12 19	
Էրէն Քեոյ միւվ.	1 58	3 12	4 58	8 58	11 22	12 22	6 —
» » ազի.	2 01	3 16	5 02	9 2	11 27	12 27	
Պօսթանճը միւվ.	2 09	3 23	5 10	9 10	11 34	12 34	9 —
» » ազի.	2 12	3 25	5 13	9 12	11 36	12 36	
Մալթէբէ միւվ.	2 24	3 37	5 25	9 24	11 48	12 48	14 —
» » ազի.	2 27	3 40	5 30	9 26	11 50	12 50	
Դարթալ միւվ.	2 43	3 55	5 46	9 42	12 5	1 5	20 50
» » ազի.	2 46	3 57	5 51	9 44	12 7	1 7	
Բէնտիք միւվ.	2 56	4 06	6 1	9 54	12 6	1 16	24 50
» » ազի.	3 03		6 8	10 1			
Թուզլա միւվ.	3 26		6 31	10 24			34 75
» » ազի.	3 32		6 37	10 30			
Կէպսիզէ միւվ.	3 53		6 58	10 51			44 25
» » ազի.	3 57		7 4	10 54			
Տիլ Իսկէլէսի միւվ.	4 27		7 34	11 24			55 25
» » ազի.	4 29		7 36	11 26			
Թավշանճըլ միւվ.	4 39		7 46	11 36			59 25
» » ազի.	4 41		7 51	11 38			
Հէրէքէ միւվ.	4 52		8 2	11 49			63 75
» » ազի.	4 54		8 6	11 51			
Եարբմճա միւվ.	5 20		8 32	12 17			73 50
» » ազի.	5 22			12 19			
Թիւթ. Զէֆթիլիք միւվ.	5 37			12 34			79 75
» » ազի.	5 39			12 36			
Իզմիտէն միւվ.	6 03			1			91 —

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ / ՍԹԱՍԻՕՆ	1 Եօշմու	3 Եօշմու	5 Էշեա վէ եօշմու	7 Եօշմու	9 Եօշմու	11 Էշեա վէ եօշմու	13 Էշեա վէ եօշմու	Գիւչիւք-Զէքմէճէ մինչև Սամսուն
Իզմիտէն			12 03			6 28		
Թիւթ. Զէֆթիլիք միւվ.			12 27			6 52		
» » ազի.			12 29			6 54		11 25
Եարբմճա միւվ.			12 44			7 9		
» » ազի.			12 46			7 11	10 56	17 50
Հէրէքէ միւվ.			1 12			7 37	11 22	
» » ազի.			1 14			7 39	11 26	27 25
Թավշանճըլ միւվ.			1 25			7 50	11 37	
» » ազի.			1 27			7 52	11 42	31 75
Տիլ Իսկէլէսի միւվ.			1 37			8 02	11 52	
» » ազի.			1 39			8 04	11 54	35 75
Կէպսիզէ միւվ.			2 09			8 31	12 24	
» » ազի.			2 12			8 37	12 30	46 75
Թուզլա միւվ.			2 33			8 58	12 51	
» » ազի.			2 39			9 04	12 56	56 25
Բէնտիք միւվ.			3 02			9 27	1 19	
» » ազի.	11 20	1 27	3 08	4 32	7 15	9 33	1 25	66 50
Դարթալ միւվ.	11 29	1 36	3 18	4 41	7 24	9 43	1 35	
» » ազի.	11 31	1 38	3 20	4 43	7 26	9 45	1 40	70 50
Մալթէբէ միւվ.	11 46	1 53	3 36	4 58	7 41	10 01	1 56	
» » ազի.	11 48	1 55	3 39	5	7 43	10 04	2 01	77 —
Պօսթանճը միւվ.	12	2 07	3 51	5 12	7 55	10 16	2 13	
» » ազի.	12 02	2 10	3 53	5 15	7 57	10 20	2 16	82 —
Էրէն Քեոյ միւվ.	12 09	2 17	4 01	5 22	8 04	10 28	2 21	
» » ազի.	12 13	2 21	4 05	5 26	8 08	10 30	2 27	85 —
Կէօզ Թէբէ միւվ.	12 16	2 24	4 08	5 29	8 11	10 33	2 30	
» » ազի.	12 18	2 26	4 10	5 31	8 13	10 35	2 31	85 850
Ֆէն Քէօշէսի միւվ.								87 790
» » ազի.								
Գէզել Թօփրաք միւվ.	12 26	2 34	4 18	5 39	8 21	10 43	2 39	88 372
» » ազի.	12 2	2 36	4 20	5 41	8 23	10 45	2 40	
Հայտար Փաշա միւվ.	12 35	2 43	4 28	5 48	8 30	10 53	2 48	
» » վարար ազի.	12 45	2 55	4 40	6	8 40	11 05		91 —

ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

1888 Մայիս 1/13տէն իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ ԱՎՏԷԹ

ՀԱՐԷՔԷԹ		Քարոր 14	16	18	ՀԱՐԷՔԷԹ		Քարոր 15	17	19
Քէօրրիւտէն [վարար]	ազի.	2 15	4	8	Ֆէնէր Պազէ	ազի.	3 55	5 15	11 35
Հայտար-Բաշա	ազի.	3	4 45	8 43	Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	4 03	5 23	11 43
Գէզել Թօփրաք	միւվ.	3 07	4 52	8 52		ազի.	4 05	5 25	11 45
	ազի.	3 09	4 54	8 54	Գէզել-Թօփրաք	միւվ.	4 08	5 28	11 48
Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	3 12	4 57	8 57		ազի.	4 10	5 30	11 50
	ազի.	3 14	4 59	8 59	Հայտար-Բաշա	միւվ.	4 17	5 37	11 57
Ֆէնէր Պազէ	միւվ.	3 22	5 07	9 07	Քէօրրիւյէ [վարար]	ազի.	4 40	6	12 05

Զեյ.—Իշպու գաթարլար՝ Բամազանտան սօնրա ճուժաա կիւնէրի տախի իշլէյէճէքլեր տիր։

ԳԱՏԸՆԷԱՐ

ԶԻՅԱՆԸԶ ԿԻՒԶԷԼԼԻՆՄԷԲ ՈՒՍՈՒԼԻ

Եիւզլէրտէ արթզդ նէ լէքէ, նէ սերթիքէ վէ նէ եարբդ օլմայաճագ տրը։

Ալիբրանտի իիմթիրաքէրտէսի օլան շիպնիմէրտէն (ռօզէ) եալընզդ պիր տէֆա խթիմալ օլունտրգտա, թէն իւզէրինտէքի հէր եարթքիք ունը վահիտտէ զրյալ ու տէֆ օլուր, վէ թէն մութեհնասիպ պիր կիւզէլիքա վէ մուբէմմէլ պիր բէնք քէպպ իտէր։

Պէնտէքիէ շիպնիմի [Ռօզէ տը Վիոլէթ] տերլէնն եումուշալլըգ վէ թէմիզլիկինի պաչէ սագլայրզ, հավաճա օլան ֆէնալըգլարտան տա տերիյի մուհաֆազա իտէր։

Զամպագ շիպնիմի [Ռօզէ տը Լէ] եիւզլէրէ թապիի պիր պէյազլըգ, մէրմէր կիպի պիր թէմիզլիք վէ ճազիպէլի պիր կիւզէլլիք վէրիր։

Կիւլ շիպնիմի [Ռօզէ տը Ռօզ] տերլէնն կիւլ բէնկինտէ պիր բէնճագ, վէ սիմսիպ պիր լէ. թաֆէթի վէրիր։

Գրբմբզը կիւլ շիպնիմի [Ռօզէ տը Ռօզ Ռուժ], քէ եարընդզ եանագլարտա մախսուս օլարագ մուճէտատէն բէշիկ ու իրեթիրա օլունմըշ տրը՝ եարընդզ պիր տէֆա հաֆիֆճէ գուլլանըլտրգտա, թէնէ դայէթի կիւզել վէ զայէֆ թապիի պիր գրբմբզը բէնք վէրիր։

Պիգիմ Ռօզէլէրիմ զ վասէթմարյլա սիմսէ կէլէն հիւանիւ ճէմմալ բէք թապիի պիր սաբէթմէտ պուլունմարզդանան, էն միւտագգիզ կէօզլէր պիլէ պունդն սանմաթլա եարընը մրզ օլսուզընը ֆարգ իտէմէզ։

Իսթէք իտէն գասդնլարա վէրիլմէք իւզրէ տերօզիթօլարտա մէգքիւր Ռօզլէրին խթիմալիէտ տտիր մուխթէլիֆ լիսանլարտա մուփասալ թարիֆնամէլէր սէվճուա տրը։

Պէյիւք տերօզիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Ազաճամիսխանէ 169 նումէրօլը Տէլլա-Սուսա էշզանճէսի տիր։

Գալաթասրա Գարաքէօյտէ Գասթօրիստիս էշզանճանէսի—Զինճիրլի խան գարշըսընտա Վիթթորիս Բօպէրթ Պէհար էշզանճ— Պէյքիթթաշտա Մէրքեզ էշզանճ— Պէպէքտէ Ա. Բաբատաքի էշզանճ— Եէնիքէյտէ ժ. Պարօնէի էշզանճ— Թարապիատա Ս. Արամօրալը էշզանճ— Պէյօղլուքտէքտէ Մարիքանէս էշզանճ— Իւսկիւտարտա Ս. Նիքօրալը էշզանճ— Գալաթասրայ Մէօտատա Անթիրա էշզանճ—Պէյօղլը Ատատա Իզմիրլիանին Ֆրանսըզ էշզանճ—Հէյդէլիտ Թօմանտէս էշզանճ— Աթամպօլտա Պազէ գարասընտա Բէի Գալաբալը էշզանճ— Ճըղալ Օղլուտատա Ֆ. Թէրճիման էշզանճ— Սարամխանէտէ Ֆոֆտաքի էշզանճ—Սամսթիատա Ճիզվանի Խանա էշզանճ— Մագրիքէօյտէ Սագը Ալդամատա ժ. Տէմիրթէ էշզանճ— Ֆէնէրտէ Թոմանտէս էշզանճ— Խասքէյտէ Քիլիսէ Ճատտէսինտէ Ն. Տէմիրթիատէս էշզանճխանէսի։

ՏՕԳԹՕՐ ԻՍՄԱՆԸՆ

ԲԻԻՐԿԱԹԻՖԻ

Նամբյալա ինգրպաղ վէ պասուրը տէֆ իտէն էէնի պիր իլաճ։

Պու իլաճ կիպի մուհասէնսթիլը՝ Ալէմանիա իմպէրատօրընն թապիպի մուալիմ Ցօղթ. Ֆօն Լաուէր իլէ տիկեր պինիէրճէ մէշհուրը սթրպպա թարաֆընտան մուռասատաղ բէք ազ մուպարէճէ վար տրը։

Իշպու բիւրկաթիֆ [մանքրոզական] ինգրպաղ, իսհալ, պասուր, միյտէ խասթալըգլարը, եէմէյի հազմ իտէմմէզլիք, էնմէ, գպ, եիւբէք ապրբսը, սանճը, տրգ նէֆէս վէ պպրիհիւմ խասթալըգլարընա գարշը եէկեանէ իլաճ օլուզ, եօղճուդա տա էն ալէա պիր տասթ մագամմնտա տրը։

Պունտան պիր եիւքսիւք մրգտարը շիրինկայա գօ ուլրգ իհթիգան օլընտրգտա, տերրագալ վէ իքի տտագրգտտա պիր տտէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր։

Միւսհիլ [բիւրկաթիֆ] իլաճլարդն վէ թուլումպալը շիրինկանդն սօսի խթիմալինանէն հասալ օլան նէհթպիճը վախիմէտէն սագընմալը տրը։

Պու իլաճ էճզամճրլարտա սաթրլրը։

1 շիշէսի՝ 1 մէճիտիյէ, եարբմ՝ շիշէսի՝ եարբմ՝ մէճիտիյէ, վէ շիրինկաը տախի եարբմ՝ մէճիտիյէյէ տիր։

Հէր պիր շիշէտ 30 շիրինկալրգ գատտար իլաճ վար տրը։

Թէբմիլ թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան իլիւն տէօղիթօ մէմուրը, էյտիրնէտ Զքնտան ալթը սօգաղընտա 53 նումէրօլը մնհալտէ ԺՕՍ. ՇԱՐՏԷԿ։

Տէրսաատէթտէ Գալաթասրա Գարաքէյտէ Մ. Ս. Գասթօրիատիսին 5 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթի օլընը։

1782 ՄԷՆԴԻՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀԷՐԻՆՏԷ ԹԷԼՍՈՒՄ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՖԼՕՆԻԲՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ

ՆԱՄ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ

Իհթիյաթ սգճէսի — Ինկ. լիրասը 4,000,000
Հասրլաթը սէնէմիյէ — » » 4,000,000
1883 դեկտ. 31 է գատտար Թազմին օլան զարար վէ զիյանլար — » » 45,000,000

ԱՏԷՆԴԷՆԷ

Հ. Ս